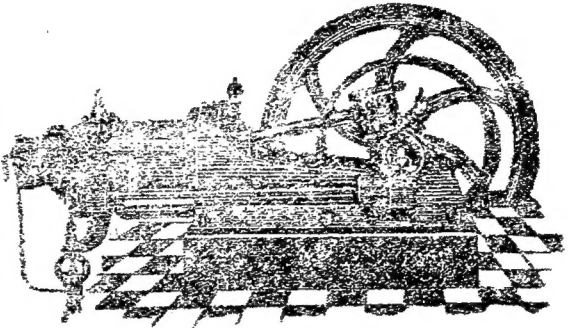

308731 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3 } చెన్నపట్టణము 1916 నం॥ మే నెల 8 వ తేది సోమవారము } NO 31
 సంపుటము. 3. } న శ నా మ సం వ త్స ర వై శా ఖ మా స శ ధ ష స్థి ట. } సంచిక 30

రాబుసన్ సెమిడిసెల్ కూడాాయిలు (కిరసనాయిలు) యింజనులు.
 3 మొదలు 60 గుట్టములవరకు వలకు స్పేరు
 మానులు సహా స్టాక్కులో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పిఠాపురము, తణుకు, విశాఖపట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామ్మడు, కారికాలు, నాగపట్టణము, కోయంబూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి మలభూమిగను పనిచేయుచున్నవి.

డేవీసాక్స్ ను స్త్రీయు యింజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, బోయిలర్లు పెంట్రీఫ్యూగలు (పత్తగల్ల స్త్రీల పంపులు, డాంక్ పంపులు, చేతిలో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు. యేలాటి కర్తవ్యమును గ్యాసుయింజను వగైరాల కుపయోగించు బాగుగామార్పు, రిటార్డులున్న, బియ్యముచేయు హార్డు షేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులనుమావద్ద పరివిగాను, సరసమైన వెలలకును దొరుకును. తప్పిలు తెలిసికొనునామ దయచేసి మాకు వ్రాయును.

282 ఇండియన్ కామర్సు అండు ఇండస్ట్రీను కలపెని.
 (కాంపిలర్:-) తెలవాడ, కంభాపూరు. ఇంజనీరులు మొదలవరకు వరుసలు. మృదాను.

THE DAWN OF HOPE
 to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc.
 is now certain as ever as it has been since the world famed.

(ERGD.) **AMRUTANJAN** (REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS EIGHT ONLY. of All dealers in Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

వాదాపీడితలకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి డి.
సావంతుని వనోద్ధిసారసవరిల్లా
 ఆకరితుభృత రక్తములని జరించువాడ్యులలన కీరీతునుకంటి నుండు. జీవపులను, చిచ్చులను, నందమాలను శుభ్రము, పాతనోష్ణులను అన్ని విధములవలన గలుగు వర్షాగములను జోగొట్టును.
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి 28
 జనావధిసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సవాజమైనను మధ్యరత్నము అన్ని విధములైన దోషములను జోగొట్టును. కీరీతమునందలి పాదరసదోషములను, చులబద్ధమును కార్మికబంధులను నోష్ణులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రకరించును. కీరీతాగోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవరకు కుండుటకు 4 బోట్లను బుడ్డిలతో అమృతమును.
ద్రావైటరు:- పి. డి. సావంత్. ౧౪౪. పనసవాడి నం ౨ బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.
 తేలునుండు:- తేలు కాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలను. తేలుకాటు విషము నెత్తురులో ప్రవేశించును. బాధనరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన చోటును మొదగునటులుచేసిన బాధతగ్గును. వెల సీసా 1-కి 8 అ.
 అమృతాంజము డిపో, 6 వ నెంబరు, తంబు శెట్టి వీధి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర
 మూడవ సంచిక వెలువడినది.
 గ్రంథకర్త:- గా. హరిహరస్వామిరావు, ఎం. ఏ. కైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి అరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచులాలి లేదు. ప్రవేశితుడము లేదు.
 సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా జంపుదుము.
 అయివాడు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (1) 145, కాలిఫి, మదరాసు అని వ్రాయుడు

విద్యార్థి సౌకర్యములు
 కొన్ని దినముల వరకు మాత్రమే
 విద్యార్థులకు కావలసిన డ్రాయింగు బుక్కులు, ఎక్సర్ సైజు బుక్కులు, స్టూడెంట్సు నోటు బుక్కులు, ఇటాలియన్ నోటుబుక్కులు కలర్, బాక్సులు, డ్రాయింగు థెన్స్ ప్రిమెంట్ బాక్సులు, ఫుట్ రూల్స్ రబ్బరుతుండ్లు సులియ అనేకవిధములైన సామానులు సరసముగా దొరుకును వలయు వారలు క్రింది అడ్రెస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొన వలయును.
ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్ డ్ కో,
 అనంతా ముద్రాలయోధివారులు, మృదాను.

304 **కాబోల్ పాడను**
 స్వల్పము, చీములు, కఠినము, విద్యుత్తును గుర్తున క్రింద జాబ్బిందు వ్యయములను కలిపవలయును. డి. 1-కి ౮. 0-0-0

KATOL
 AND NO SORROW WILL Worry YOU

కాటోలు వత్తులు
 కోనులను, తుగలను నశింపజేయును, నారదోషము.
 240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి ౮ 18
 మితసారకద్యామలకు చీములను, పతకటిండ్లులను నివారించును, పుష్టక పేటికలను నివారించును కాటోలు.
 సోలువంజెట్టు:- టి. వార అండు.
 1-11, స్ట్రీంగర్సుస్ట్రీటు, జార్జిటౌన్, మదరాసు

సం 29, బై నాబహార్ రోడ్, పూలంగడినూరిపాళెం, పూ.దా.పూ.

కేవలమిల్ల గాన:— ఇదేంగతి. సలమీదపడేసి లాక్కోనిపోతున్నది దీనిని ఆపడం నా చేత కాలేదు. ముందుచాడు భద్రా ఆపండి. ఆపండి.

(అంధ్రోద్యమము కేవలమిల్లను బాగుగా వ్యాపించినది. కొంతమంది నాయకులు గోడమీది పిల్లిచందమున నున్నారు. కేవలమిల్లగారివంటివారి కిది అసలే గిట్టదు. ఎవరికి గిట్టినను, గిట్టకపోయినను దీని నాపులు తెనకిని శక్తిచాలదు. నేను నాల్గవ అంధ్రమహాజనభ ఆత్మత్సాహముతో కాకినాడపురమున సమావేశమయినది.)

ప్రాసాదు

ఆంగ్లరంగము.

లండను మే 6:—ఆంగ్ల యుద్ధము ప్రకటించుచున్నార:—సర్వ రాత్రి కేతువులు న్యాయవివాదమునను, నేను అల్పర్థులు తూర్పునను నాయకులను పేర్కొనిగా మార్చేమి యులేదు. చుట్టుపయిదుగు సోమనకి కట్టుబడిత గాత్రా ఫిరంగులయొద్దను జరిగినది. నేను చెప్పవలసినదేమియులేదు. ఫిరంగులంతజోరుగ కనిచేయబడితే నన్ను జరిగిన విమానయొద్ద ముఖా ముఖావలెనే మేము కేతువిమానములను పది గొట్టితిమి. మేము రెండు కేతువిమానములను వెనుకబెరుపుగ జగ్గును సైనికపంతులొద్ద ఒకటిపడి ధ్వంసమయిపోయినది. మన మెమానకుడు వారు క్రిందపడుటతోడనే తుపాకులను వేసి సురక్షితముగ తిరిగివచ్చెను. కేతువు రెండవ విమానమునకు చాల నష్టము కలిగినది. మన విమానము నొకచానిని కేతువులు వదలగొట్టగ వారి సైనికపంతులతో పడినది.

మరియుక ప్రకటన.

లండను మే 6:—జరిగిన పాగు గా రిట్లు తెలియజేయుచున్నార:— కేతువుల కందకములను మేము ఫిరంగులతో బాది, అరివిలకు సమానమునందలి కందకములమీద పడితిమి. మనకు కొద్దిపాటి నష్టముకలిగినది కేతువులతో నయిదుగురను ఖయిదీలుగ పట్టుకొంటిమి పడినందుని చంపివేసితిమి. చాల మందికి దెబ్బకులిగినది. కేతువులు అగ్నివర్షము కురిపించి ఆర్థ్యం ప్రీతి ఆగ్నేయభాగమున యెదిరించికాని వారినివెంటనే తరిమి వేసితిమి. కాబట్టి రూగున తూర్పుననున్న కందకములమీద, కేతువులు పడ బాచి కాని వెనుకకు తరిమితిమి నేనుకొంత ఫిరంగి ముద్దము జరిగినది. నిన్నుకొద్దిగ కేతువిమానములు కను జడినది. కానిని తరిమివేసితిమి.

సరాసు ప్రకటనలు

సారిసు మే 6:—పగాను అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నార:—మ్యూజిందకి పడనుటకు తప్ప కదితరవోట్ల కొద్ది పాటి యుద్ధము జరుగుచున్నది. మ్యూజింద పడనుటను జర్మనులు తీవ్రముగ నగ్నివర్షము కురిపించి దిట్టముగ యెదిరించి కాని మేమువారికి ఒకేమనస్సుతో కలిగించి వెనుకకు తరిమితిమి. మొదటి కందకముగా నక్కడక్కడ మాత్రవారు జర్మనులు న్నార. మ్యూజింద తూర్పుభాగమున ఒక మోస్తరుగ ఫిరంగులయొద్దము జరిగినది.

మరియుక ప్రకటన.

పార్వీసు మే 7:—జర్మనులు 804 కొండమీద అతి తీవ్రముగ నగ్నివర్షమును కురిపించితిమి. వాకోడ-ఇనురోడు ప్రాంతమున కూడ నిల్చే జరిరి. వదలి నేన ముట్టడించలేను. మరియుక ప్రకటన.

పార్వీసు, మే 6:—నేనానుభవు చాలభాగమునందు శిరోవృద్ధితి సరిగలేనందున యుద్ధమున కంతరాయము కలిగినది. కేవలము ఫిరంగులయొద్దమునాత్రమే జరుగుచున్నది. మ్యూజింద పడనుటభాగమున 804కొండ ప్రాంతమునందు జోరుగా

ఇంకొక ప్రకటన.

మ్యూజింద పడనుటకు 804కొండమీద, వివచాయా పూరితముగ నుద్దేశో జర్మనులు జోరుగ నగ్నివర్షము కురిపించగా కొండ ఉత్తర చురుకు మార్గము చేరుగా నిన్ను మేము ఒక కందకముగ కొంతభాగమున వదలివెట్టితిమి. కాని మన ఫిరంగిదళము కేతువులను ముంపు రావండ చేసినది. 804కొండను పడనుటకు, నాయక్యభాగమునను, జర్మనులెదిరించినప్పుడు, సన్నీలతో పొడిచి వెనుకకు కొట్టివేసితిమి. బుధవారము కొత్త పటాళము కుదిరించినది. వాకి ఆకరి మిత సన్ధిగా కలిగినది. మార్గమునందు తూమియన్ను కరెన్సు పట్టువలతో అగ్నివర్షము కురియుచున్నది.

మరియుక ప్రకటన.

రహ్యరహరంగము. పీటరుగ్రాడు మే 6:—ఒక్కొక్క ఆగ్నేయభాగమున మేము ముందుకుగొయి మేము పట్టుకొనిన స్థానములలో నిరకడితిమి. కేతువులు తీవ్రముగ మమ్ము నెదిరించిరి. కాని జను ప్రదానకాలేదు. టూర్నపోటు బెర్నా రైలు కే ప్రాంతములగు కేతువులు దిట్టముగ నెదిరించి కాని ఇక్కడకూడ వారి యత్నము సాగలేదు.

రహ్య రహరంగము

పీటరుగ్రాడు మే 6:—నీడుసరస్సుకు ఆగ్నేయభాగమున మేము కేతుకందకములను పట్టుకొంటిమి. క్రోషికకు నాయక్యభాగమున కేతువులు యెదిరించి గాని మేము తిరిగి మీదపడగ, వారిలకులేక చనిపోయిన సైనికులను, దెబ్బకు తగిలినవారినివదలివెట్టిగొయిరి. చాల మంది సామగ్గిని దిగ బెట్టిపారిపోయి క్లెయి కాకు ఆగ్నేయభాగమున అడవికేతువులు వదలివెట్టి పోవుట్లు చేసితిమి.

ఇటలీ

ఆస్ట్రియా ఇటలీ యుద్ధము.

రోము, మే 6:—ఇటలీనాట్లు ప్రకటించుచున్నార:—టోలె, అడనుట్లొకదగ్గ ఆస్ట్రియావారు రిఫాయలు యెదిరించ న్నార. వారి కుడిమితి సన్ధిగా కలిగించి వెనుకకు గొట్టితిమి. గొరిజియాకు తూర్పున కేతుస్థానముల మీద ఇటలీ విమానములు 2 టన్నుల బాంబులను పడవేసినది. ఒక విమానము తిరిగి రాలేదు.

ఇటలీ నౌకలు

కేతువులకు తరుసులు.

రోము—ఇటలీయావారి డెస్ట్రోయరు నౌకలు గత బుధవారమునాడు పది కేతుటూర్నోడోడలను వెంటడించి వానివై ఎడతెగకుండ ఫిరంగిలంద్ల వేసినది. పోలారేకనండి 90 మెరైనుకు పూర్వదోడకలకు గిలుకుచున్నాయి. అది

కేతును కదలివెట్టిపోగానే డెస్ట్రోయరులు తిరిగి వచ్చినవి. సమాద్యవిమానములు కొన్ని ఆ డెస్ట్రోయరులవై బాంబులు వేసి వానిని ధ్వంసముచేయఁ బోయితిమి.

నిమా:ముల దాడి

గత గురువారమునాడు 5 వాయువిమానములు రింగిండి నీ సగరమువై బాంబులు వేసినవి. న్యుబ్యుకన్యము కలిగెను. ఆను పత్రికే యెక్కువన్యము కలిగెను. 4 గు రోసులు ఈబాంబుల వలన చనిపోయిరి 5 గురికి గాయములు తగిలినవి.

కేతువుల డెస్ట్రోయరు ముంచబడుట.

గురువారమునాడు ఒకవరానువారి శబ్దమెల్లెను తోయర్ ఎడియోటికు సముద్రమునందు ఒక కేతు డెస్ట్రోయరు వై టూర్నోగొట్టుములకు పరియోగించి ముంచివేసెను.

గ్రీసు

జపీను

సశానికామీద బాంబులు వేయుట

సశానికా మే 6:—సశానికామీద జపీను తెల్లవారు ఝూమున బాంబులు వేసినది. వానిమీద తీవ్రముగ ఫిరంగులు వేయగా, అదిధ్వంసమైనదట.

సశానికా మే 6:—వైను అడ్మిరలు డిగొబెకుగా రిట్లు తెలియజేయుచున్నార. తెల్లవారుకామున 2.30 నిమిషములకు నౌకలు తీవ్రముగ ఫిరంగులవేసి నౌకాశ్రయము వెదకవచ్చినజపీనుకుకొట్టిరి. జపీను మండిపోవుచు కర్పాడునది ముఖ ద్వారమువద్ద కడిపోయినది.

సశానికా మే 6:—ఇక్కడనున్న బాంబులువేసిన జపీను ధ్వంసమైమాట ధ్వంసమైనది. ముప్పదిమందివైమాని కలాను ఒకడుమాత్రమే తప్పించుకొనెను.

మరికొన్ని వివరములు

లండను మే 6:—అధికారులిట్లు ప్రకటించుచున్నార:—సశానికావద్ద ధ్వంసమైన జపీనుకొకటి 4 ఉద్యోగులను, 8 గురువైమానికులు ఖయిదీలుగ పట్టుకొనబడిరి

జర్మనీ

మెట్టుకట్టణము.

ప్రజలు కదలిపోయిరి.

అంస్టెరాము మే 7:—జర్మనీలోని మెట్టుకట్టణమును ప్రజలు కదలిపోయిచున్నారని సమ్యక్ మైన ప్రదేశమునండి తెలియుచున్నది.

జపీనును వాశేనముచేయుట.

లండను మే 6:—నౌకాధికారికారు లిట్లుప్రకటించుచున్నార:—ఆంగ్ల యుద్ధనౌకలు నిన్ను మెట్టుకట్టణ తీరమున నొక జపీనును ధ్వంసము చేసినవి.

వైమానికము చెప్పవలసి.

క్రీస్టియానియా మే 6:—స్కాట్లాండునావేసిన ఫిరంగువలన తమ విమానమునకు దెబ్బకు తగిలినవారి 20 వ నంబరు జపీను వైమానికము ఒకప్పుకొనిరి.

మరియుకటి నష్టపోయి.

అంస్టెరాము:—చాల దెబ్బకు తగిలి ఎఫ్ 9 జపీను తమ దగ్గరపోయినదని ఆహ్వాందు చేయబడినది. చేకలవాండు చెప్పి.

ఆస్ట్రియా

బుడా పెష్టూని ప్రజలు.

సంధికొరకు మొత్తుకొనుచుండుట.

లండను, మే 6:—బుడా పెష్టూనిప్రజలు తిండికొరకు సంధికొరకును మొత్తుకొనుచుండ ప్రైవేటు తుపాకులు వేసి రిక్సప్రజలలో పడిపోనుకుకు ఒక ముస్సారు వైనికుడు చనిపోయెను. డి. ఎంకెట్టు పత్రికవార్త.

బాల్కను

బాల్కనురంగము.

స్టానాను మిత్రియందలి స్వాధీనముచేసికొనుట. ఏథెన్సు మే 6:—సరాసువారు స్టానాను స్వాధీనము చేసికొనిరి. మొనావీయలోని ఆస్ట్రియావారుకారు కార్య దగ్గి ఏథెన్సుకుండి వచ్చుచుండ వారు పట్టుకొనిరి. ఇందుకు ఏథెన్సులోని ఆస్ట్రియానుంత్రి తనయనన్నుతిని తెలియజేసెను.

(మాస్కోకియ విలేఖజనివదనుండి)

బాంబాయి మే 5:—గిజాకంకరజై చాగూన తెచ్చిన
 శతవినియమున మేజిస్ట్రేటు నాంబిచారాజున మొదటి మూ
 ద్దయికి 50 రూపాయలను చిరం ముద్దయికి 30 రూపాయలను
 జునామా విధించిరి.

కాకి నాడలో నేడు సమావేశమైన చతుర్థాంధ్ర మహాసభ

సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు ఆనరబిలు కే. ఆర్. వి. కృష్ణారావు
బహద్దరుగారు, బి. ఏ. పోలవరము జమీందారు.

సభాధ్యక్షులగు రావుబహద్దరు ఆనరబిలు
మోచర్ల రామచంద్రారావు పంతులుగారు

ప్రత్యేక రాష్ట్రములు

భావలనుబట్టి మన దేశమును ప్రత్యేక రాష్ట్రములుగా విభజించి ఆయా రాష్ట్రములకు సంపూర్ణాధికార ప్రాప్తి కలుగజేసి గాని మన దేశమునందు స్వరాజ్యమును స్థాపించుటకు సాధనము కలుగజేయ. జనము ఆన్యోన్యభిప్రాయములను గ్రహించి గలగుటకును ఆన్యోన్య స్నేహభావములు కలిగి యుండుటకును ఆన్యోన్యభిప్రాయముల జెందుండుటకును ఈ అన్ని కారణములవలనను దృఢమైన విశ్మయము జెంది ఆన్యోన్యములకు తమ తమ లాభములకు పాటుపడి పనిచేయుటకు ఒక్కటై యుండుటకును తమ యెల్లర తమములకును పాటుపడుటకు కారణభూతమైన సభ్యుల బంధము భావములకమై దిగాని యింకొకటి కాదు. ఒక్క భావ మాటాడువారినిండు అనుబంధమునటి ఆచారము స్నేహమునటి స్నేహములెందు మాదుభావము మాటలాడువారి నుడదు. కాబట్టి జనల మాతృభావలనుబట్టి ప్రత్యేక రాష్ట్రములను ౨ ఆయా రాష్ట్రములకు స్వతంత్రాధికార మొనరుట దేశక్షేమము కల్పించుట. ఆంధ్రమును మనదేశమునకులక్షణమునందు మిక్కిలి భగ్యబుద్ధితో పరిపాలించుచు మనకు ఆ సేవవిధమును అభివృద్ధిపరుచుచున్నది. ఆ సేవవిధమును పాటించి బౌద్ధత్యమునకు సంవత్సరములను జనలందరినీ ఒక్కతే వారిగు ఒక్క జాతిగాను ఒక్క భావము గలవాడగు జేయుట కన్నదును ప్రయత్నించలేదు. కాబట్టి ఏభావమాటలాడువానికి ఆభావ మాతృభావ గాగల ప్రజలవై స్వతంత్రాధికార ప్రాప్తి కలుగజేయుట యుదితముగాని నామగెను భావము మాతృభావము గాగల ప్రజలందరినీ ఒక్క రాష్ట్రమునదే ఆరాష్ట్రమునందలి ప్రజలను స్వతంత్రాధికారమువచ్చు ఆరాష్ట్రమును ఏభావ మాటలాడువానికి సంపూర్ణాధికారము ఆమోదదాయము నుండదు. ఈ తత్వము ఈ వ్యాఖ్యమును జక్కగా గ్రహించి, హిందూదేశ మంతయు భావలనుబట్టి ప్రత్యేక రాష్ట్రములుగా విభజింపబడుట స్వరాజ్యలాభములనుటకును సభ్యుసాధనమును అనుసరించుకార్యము యు. ఆంధ్రము హిందూదేశమునకు ఒకటి ఉద్భవితమైతే తాచి ఈవిషయమును గూర్చి మారాఠాచేసేయు జనలందరు ఈయంధ్రోద్యమము దేశభివృద్ధికి స్వరాజ్యలాభ ప్రాప్తిని ప్రభాభివృద్ధికి సాధనభూతమనియు అట్టి యభ్యుసాధనము చెప్పబడు ఆ సేవలగు చరత్రాధారములు దేశాంతరాజ్యాంగ సాదృశ్యములు గాజ్యాంగ మిమాంసా తత్వనిర్ధాంతములు గలవని నిశ్చయముగా చెప్పవచ్చును. కాని ఈ ఆంధ్రోద్యమము ప్రయోజనపరిమితమైన దుయు అనువరమైనదనియు స్వాభిమానులవలనను ఉద్భవలనను కల్పితమైనదనియుగాని, దేశభిమానులవలన జాతిమతద్వేషములు కల్పించి నిరసాభివృద్ధిజనిత స్వలాభముకొలుకును స్వ ప్రాప్తిని గొలుకును ఏర్పడుట పడదని దనిగాని, ఆంధ్రులకు న్యాయము దొరకను వారివృద్ధికంటె ఎక్కువగా జెందిండు

గలగుటకు సాధనము తీర్చవలయును మన రాష్ట్రమునందున్న ఆంధ్రోద్యమ యభివృద్ధి మట్టపటచలమునందు జేరుటకు ప్రజత్వములతో నిదియొకటి యరిగాని ఎంతమాత్రమును దలంపరాదు. ఈ ఆంధ్రోద్యమము యొక్క ఉద్దేశములును తత్వములును మిగుల వ్యాఖ్యయై నవియు భగ్యములై నవియు రాజ్యాంగ ప్రాప్తిని గుణములయినవియు నిశ్చయముగా దలంపవలసి యున్నది. ఈ ఆంధ్రోద్యమము ప్రధమము ఆ సేవల ఆ సేవవిధముగా పరిశీలించి పరిశీలించి అత్యవసరమైనవి కాని మన సేవవిధముగా విచ్ఛిన్నమై దీనితత్వములను ఉద్దేశములను ఆ సేవవిధముగా దూర్చిపెట్టి యోజించి ఇందులకు గలగు లాభాప్తములను గూర్చి మారాఠాచేసేయుచేసి చాచి రింపించిరి. కాని దీనివలన ఇంక మరల మన మన గాని సభ్యుగాని కీ మన గాని తేక పోవుట యే గాక యిందు ఆ సేవవిధముల లాభములును దేశభివృద్ధికి సాధనములును కలవని ఇప్పుడప్పుడు మనవారికి బోధపడుచున్నది. ప్రతిభయమున కొందరికి మద్యము అనువరమైనదిగను అసంభావితమైనదిగను మారాఠాచేసేయు మారదృష్టిములేని మనవలములను సంకల్పించుట దీనియు. మరొకందరికి ప్రస్తుత కాలమునకు మైంది కాదనియు జనల మనస్సులయొద్ది పుట్టినది అంతరించి బలపడుచున్న ఏకీభావ బుద్ధికి విరుద్ధమైనదియు, వికలందరికి ఆ సాధ్యరదనములుటకే అబద్ధము గొంతేరమ్యులగాని. ఇందు ఆ సేవ ప్రస్తుతముయు, ఇందులకు నిశ్చయముగా సంభవించు వ్యయము పోయును ఇందుకును పరిగణించాలని దేశభిమానులవలన యసంగతతత్వమును గా, మరొకందరికి దేశక్షేమము లాభము కలుగునను మద్దతుతో నిష్కారణముగా తీరమాన్వంది పోయు కష్టమును గొంతెయ్యుటకు సాధనమైనదియు తెలుగువారికి అభివృద్ధి కలుగకపోవుట నుట యిందు మన కలుగుట యందు నిరసజలలవారికిని వీరికిగూడ కారణభూతమగుననియు, మరొకందరికి ఆంధ్రుల మనవేకములను తమకును ఇతరులకును గూడ వ్యయము కలిగించుటకు పుట్టి యొక పీడగ్రామమునటి దీనియు పలువురు పలువిధములుగా దీనిగూర్చి మాటలాడ జొచ్చిరి. దీనిం దలచినంతమాత్రమును మన యాంధ్రులలో కొందరి వ్యాధయము దేశవిధములగు భయమును అనుమానమును జంచి వారి జీవాత్మలను పడ జొచ్చెను. ఈ ఆంధ్రోద్యమము కాలరాక్షసివలె తలచిబోసిగొని దేశమంతటను స్వేచ్ఛగా దిగుచు మనదేశమును బాడుచేయుటకు పుట్టి గొప్పపీడమని కొందలు కొంతకాలమునకు భయపడుచునే యున్నార.

కొందరి పరిహాసము.

మన గాని సరసభావములకు చతురులు కొందరు ఆంధ్రోద్యమమును గూర్చి నేలించేయును ఇందులకు వ్యయము సంపాదించునని మాత్రము తలపక ఆంధ్రుల కెట్టి కలమును గూర్చియు వారి పిత్తి ఆభిప్రాయమును గూర్చియు నిశ్చయము ఆంధ్రులు చేయుచు

యును గూర్చియు నిశ్చయము ఆంధ్రులు చేయుచున్న ప్రయత్నమును మాన్పవలయుగా పరిగణించుచుండిరి. కాని ఈ ఆంధ్రోద్యమము మిక్కిలి వ్యాఖ్యమైనదియు భగ్య నితీకలదియు నీతిమంతమైనదియు నగుటవలన ఈ పరిహాసములు ఈ వ్యాఖ్యవ్యాఖ్యలకు ఎల్లవిధములనుటలకు ఇందుకును పరిగణించు రింపవలె వచ్చుచున్న వ్యాఖ్య రాష్ట్రమును కొంచమైన గోలుగోక పీడదక నానాటికి దిండిన ప్రభుత్వముయై మారాఠాదేశ మంతటను నలయగొని యాంధ్రుల ముత్తావాసులకును ప్రీతికిని ఆనందమునకును సాత్తిమైనది. ఈ ఆంధ్రోద్యమము యొక్క కార్యక్రమములను నిష్పాటికి కొంచమెక్కువ తక్కువగా నందరికిని నామోదకరమైనది. ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రమును గూర్చి మన గారిలో వింతను ఆభిప్రాయభేదము కొంత యున్నది దీని మద్దతు మాత్రములందరి చే నామోదకరముగను అత్యవసరముగా ఆంధ్రుల శ్రేయోభివృద్ధికి సాధనముగను నిశ్చయముగా నమ్మబడుచున్నది. తెలుగువారి లన్నింటిని గలిపి ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర మేర్పరుట ఆంధ్రులకు శ్రేయోభివృద్ధికియని మన గాని మోదించి అనివయమును ప్రస్తుత సూచనముగా మాత్రము ఆంగీకరించి తిర్చిబడు మై తిరిగి ప్రత్యేకములు మాత్రము తేలుటకు తీర్చవలయులదియు కాదని నిశ్చయించిరి.

ప్రభావము.

ఈయొక్క విషయమును దక్ష ఆంధ్రులలో ఆంధ్రోద్యమ కార్యక్రమమును భిన్నాభిప్రాయ మేరియు లేదు. ఈ యుద్యమము చూపు ప్రభవమును వారివోదించి భావములన్నిటిని దీని కార్యక్రమమును కేవలము విద్యాంశముక మైట్టియు సుముఖముక మైట్టియు కార్యముల యందుమాత్రమే వినియోగించు టుదితమని మనకాదు అభిప్రాయకడి. తిరువాతి ఆదర్శముగా సంకీర్ణంపలదీన ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర విభజనమును తప్ప తనితరములను విషయములకు దెల్ల మనకాదను నేకగ్రామముల సభిచాయముతో తమ ముమోద అను చాచించుచునే యున్నాడు. ఈ ఆంధ్రోద్యమము యొక్క కేవల భగ్యనితీకలదియు దీని కారణభూతములకు ప్రజలముల దేశమంతట బట్టియు రాజకీయ ప్రాంతాత్రా విధానములను బట్టియు నేర్పడి నీతిమైన నానాటి భివృద్ధిజనించుచు బ్రజలములముల నెల్ల వికలముగొనుచు కాలరాక్షసివలె పోయటకు మారకు తమచాటి భివృద్ధికిరద కలిపి పారంభించెను. ఈ స్వల్పకాలముగా ఈ యుద్యమము విశేష పథమును గొరకమును అనుమోదమును జనాభిరతిని బడయగలిగి, మిక్కిలి వ్యాఖ్యమైనదియు పరస్పరమైనదియు నుచితప్రయత్నములతో గూడిగొన్న యుద్యమము కీర్తిపడసినది ఆంధ్రుల యభివృద్ధిని క్షేమమును కలిగించుటకు ఈ యుద్యమము మాభ్యుదయించుచు హిందూ దేశమంతయు స్వతంత్రాధికారము

కల్ప ప్రత్యేక రాష్ట్రములుగా విభజించబడవలసి కావలయునని మొదటి మొట్టమొదటి సారిగా మనము చాటిచెప్పటము తగినంతగా కాదు. అందుకే ఆ లాభంభయ అనాధరణియే అతికృష్టమై కొందరికి మొట్టమొదట కాన్పించినది. దీనిని సరిక దృఢీకరించు వ్యాయమును దీని ప్రతిపక్షము చేతను ఇప్పటికయిన భోధకరణముయందగు. దురాలోచనము దూరదృష్టియు కలవాడను రాకపోయినను ఈయంద్యము మిక్కిలి బలవత్తరమై జనానుమోదకరమై విశేషాభివృద్ధి కలిగియున్నది. చెందునది చెప్పుటకు మాత్రము సామాన్యముగా.

నిరూపకత్వము ప్రాచీనకరణము.

ఈయంద్యములను మన జేతమున విశేషలాభము కలుగుటకు మనజేతముయొక్క గౌరవనీయత మొట్టమొదట మనకు స్వరాజ్యలాభము కలుగుటకు కారణభూతములయిన నిరూపకములను శక్తియు దీనియందు కలగని వాస్తవము. మన జేతమందు మనవారి హృదయములలో రాజకీయభావనలతో జ్ఞానోదయమును వ్యవహారాభివృద్ధియు కలిగిన ప్రాగంభదినములలో ప్రజేతుమీమావల పర్యంతము మనజేతమందు. అన్ని జాతుల వారిని వివిధములవారిని పరివిధములను తెగలవారిని వివిధాచారములను పరివిధములను జేతభేదములను జూపించి మేము పద్ధతులను అన్నింటిని గల పరివిధములను జూపించి మన జేతమందు స్వరాజ్య స్థాపనను చేయుట కుచితములను మనము నిశ్చయించుకొని దృఢాభిప్రాయమును దృఢపరచుకొనియున్నామని. ఇందుకు మన మనవారి చక్కగా నాలోచించి సంయుక్త రాష్ట్ర రాజ్యభివృద్ధి మొక్కటియే మనకు స్వరాజ్యస్థాపన కలిగించుటకు మార్గము నిశ్చయించిరి. సంయుక్త విధానమును సంయుక్త నూత్రమును మన వారి యెదురించి కాదు. మన జేతం దానిని దృఢముగా క్రమాత్రివిధానమును మనమును జాతిమనును రాజ్యభివృద్ధియందును పురాతనకాలమునుండియు వివిధానములను మనము అనేక చరిత్రాధారములు కనుగొని మనమునుగా స్వతంత్రములయిన అనేకమతములయొక్కను మతసిద్ధాంతములయొక్కను కూడిక, హిందువులగా స్వతంత్రములయిన యాచారియలయొక్కను మన ధర్మములయొక్కయును సాంఘికతత్వములయొక్కయును అనేక నిధములయిన జాతులయొక్కయును తెగలయొక్కయును కూడిక. స్వతంత్రాధికారమును ప్రత్యేక రాజ్యభివృద్ధియందు గల సమవిధములను రాజ్యముల కూడిక భరతీయముగానుండెను. హిందూరాజ్యభివృద్ధి ననుసరించి మన జేతము చిరకాలము పరిపాలించబడింది. ఈంధ్రముగా ఏకీకరణమునకు మనవారంగిరి. తద్విధానమును సాంఘికమత రాజకీయ వ్యాపారములయందు సంపూర్ణముగా వివిధానములయందు మన మానూత్రియను తద్విధానమును మన జేతము నకును మన జేతభివృద్ధికిని మిక్కిలి యుపకారమునందు నిశ్చయించి యాచారియలను విధానకృత్యము ఈ ఆంధ్రాధ్యమము ఆంధ్రుల యభివృద్ధికి యభ్యుపకారము కావలెను. ఈ కార్యమునది సమకట్టుటయే కాక ఈ సంయుక్త విధానకృత్యము సంపూర్ణముగా సంగీకరించి తత్పూర్వమున మన జేతమందు స్వరాజ్య స్థాపనముగా వినియటకు మార్గదర్శిగా నుండకపోదని నా నిజమైనవ్యుత్పత్తి. ఏయే జాతివారియొక్కయు యేయే తెగలవారియొక్కయు అభివృద్ధికి కారణమైన కార్యములను నచితములగు సాధనములను ఆయా జాతివారు ఆయా తెగలవారును ప్రత్యేకముగా తమ యుచ్చవద్దినరీతిని చేసికొని యభివృద్ధి పొంది తమతమ స్థితిగతుల కనుగుణ మగుటకు సాంఘిక వ్యాపారాధిక నూత్రముల నేర్పడుచుకొని స్వస్వతంత్రకీర్తిని కలిగించుకొని స్వతంత్రములగు కార్యములను గావించుకొనును సీసమీకరణమునాద్రవిధాన క్రమములను భరతభాదమునంతను నభివృద్ధిజనును హిందూప్రజల సద్ధరించుట యుచితము. స్వతంత్రకీర్తియు ఆత్మగౌరవమును అన్ని తెగలవారియందును గలిగి స్వేచ్ఛగా నన్ని తెగలవారును సమానపదవియందు సమాన గౌరవముతో నుండగలిగిన గాని జేతాభివృద్ధి కాదు. వికమత్యమునకు సమానార్థగౌరవమును సమానాభివృద్ధియును విధానములు.

స్వీడ్డెగాను అమెరికాదేశపు సంయుక్త రాష్ట్రములు, కెనడా, ఆస్ట్రేలియా, ఆస్ట్రోవాంగీ, జర్మనీ, సంయుక్త దక్షిణ ఆఫ్రికా మున్నగు దేశములందులను అనేకవిధములగు బాపములు జనులలో విడిచియున్న హిందూదేశమున దురాద అట్టి గాజ్యభివృద్ధియే తమసరించి స్వరాజ్యస్థాపనను చేయుట యుచితముగాని మరయుక విధానముగా నేయ నుద్దేశించుటవలన ప్రయోజనములేదు. మరయుక విధమున రాజ్యభివృద్ధిచేసే మనకు లాభము కలుగుటకు మాత్రము చక్కమే చేయవలెను. హిందూభివృద్ధి మన జేతాభివృద్ధి చక్కగా గ్రహించి సంయుక్త విధానకరణమును మన జేతమందు స్వరాజ్య విధానమును జనప్రభుత్వమును ప్రత్యేక రాష్ట్రములకు స్వగౌరవాధికారము కలిగియుండుట విధానముగా ఆ 25 ఆగష్టు 1911 క తాత్కాలిక నిర్ణయము జేతమందు హిందూదేశ పధాని ప్రేమ వాసిన తేజస్వీ వ్రాసెను. ఈయనీయును వ్రాసిన తేజస్వీని విషయముల ననుసరించి 1914 క 2011 డిసెంబరు నెలలో బొంబాయిగరమున జరిగిన హిందూమహాసభ సభయందు తత్సభాధికారియగు సర్ హెన్రీకాటక కొరగా రీ కింద విధానము జేపిరి. "సంయుక్త నూత్రవిధానము నకు సరిపడి హిందూదేశమంతయు ప్రత్యేక కృతంత్ర రాష్ట్రములుగా విభజించి సంయుక్త రాష్ట్ర హిందూదేశము కల్పించి తన్నులను హిందూదేశమున అస్థిలియా, కెనడా, మొదలగు దేశములలో సమానమున గౌరవ పదవియందును ఆంగ్లేయపార్లమెంటువద్దని అత్యంత శ్రేయోదాయకమును స్థిరస్థాయిగా చేయుటకుటకు చేయవలసిన ప్రయత్నములు చేయుటయే జేతాభివృద్ధికి మార్గము. ఇట్టి స్థితి హిందూదేశమున సర్వతరముగా లభించక పోయినను మనవారి కార్య మార్గముగా నుండు కొని పూర్వక కలిగి పట్టుటలతో అనుచున్న మే చేయవలసిన ప్రయత్నములు చేయవలయును. దొరతనము వారుకూడ యందు విషయమై మనకు దగిన సహాయమును ఏర్పాటును జేయుట వ్యాపకము. హిందూదేశముయొక్క రాజ్యాన్ని స్వతంత్రకీర్తియే యాదర్శమున వాచ్యము. ఈస్థితి మన జేతమునకు లభించుటకు దగిన ప్రయత్నము మనకు చేయుచునే యుండవలెను. మాన్యులెప్పుడును గలుగుచునే యుండును. కాని యట్టి మాన్యుల కాలాగ్రమున చేయవలయుగాని శ్రవణదీ చేయరాదు. అట్టిమాన్యుల కల్పనపుడు మనకు వారికి సంసిద్ధుల మైయుండవలెను. దురాలోచనమును భాగ్యరథస్థితిజ్ఞానమును రాజ్యభివృద్ధిపరిభాతల లక్షణము. అట్టిజ్ఞానము కలిగి యుండుట మనకందజుల శ్రేయస్సుగలదు. కాబట్టి హిందూదేశము మన జేత విధానముగా మార్పబడవలసి యందునో యెట్లుమాన్యులెందుట యవసరమునో వానియొక్క మార్గదర్శకులగా దెలిసికొని అట్టిమాన్యులకలక్షణములకు అట్టిమాన్యులెందుటకు సంసిద్ధులై యుండును" అని హిందూదేశమంతయు సంయుక్త రాష్ట్రముయే స్వరాజ్యకృత్యమును అనుభవించుటకు ఈ సంయుక్త నూత్రవిధానము యభ్యుకారణమునని కాటకదొర గారుచెప్పిన మాటలు 7 పుస్తకములకును అంగ్లేయరాజప్రతినిధియగు హార్డింగ్ భివృద్ధి బలపడి నిశ్చయించెను.

కాబట్టి అంగ్లేయ సామ్రాజ్యాధికారమునందనున్న ఆస్ట్రేలియా, కెనడా మొదలగు దేశములను నిమనౌన్నత్యవేదని యందుండగలములు మన హిందూదేశముకూడ స్వతంత్రాధికారముల సంయుక్త రాష్ట్రము క్రమముగా చేయబడి సంయుక్త నూత్రవిధానమును హిందూదేశ రాజ్యభివృద్ధియందు సంపూర్ణముగా వివిధానము జూపినగాని మనకు స్వరాజ్య ప్రాప్తియు మన జేతమునకు గౌరవోన్నతమును కల్పించు కలుగింపదగిన నిశ్చయముగా నమ్మి హిందూదేశము ఏరీతి నేవిధముగా నట్టి సంయుక్త రాష్ట్రము క్రమముగా చేయబడిన యుచితముగా నుండు నో అట్టివిధానమును సూచించుచు మార్గదర్శిని నిమిత్తములయొక్క యోజించి నిశ్చయించవలసి యున్నది. అప్పుడప్పుడు తత్కాలాధికారము జయింపబడినట్టియు ఆకర్షించుకొనబడినట్టియు సుచితముగా సంపాదించుకొనబడినట్టియు ప్రదేశములను వ్యవహార సౌకర్యము కొరకును అధికార ప్రధీనులు కొరకును రాజ్య ప్రాగ్భివృద్ధియే కొరకును ఒక్కొక్క మండలముగా మార్చి క్రమము, వారక హేస్టింగ్సును, పూర్వ మేర్పబడినట్టియు ఇప్పటికిని అట్టి స్థితియందే ఉన్నట్టియు మన జేతమందలి మండల విధానములు యథాస్థితిగానుండి వారికి రాజ్య స్వతంత్రతయు వ్యవహార సౌకర్యములను కొని ఆ మండలము లన్నింటిని జేర్చి సంయుక్త నూత్రవిధాన క్రమమున హిందూదేశమందు సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మేర్పడుటకు యాక్రమముగా ప్రజలకా మోదకరణమును రాజ్యభివృద్ధియందుగాను నుండునా!

అట్లు కాక ప్రస్తుతమును మండలవిభాగమును మార్చి బాప (సంయుక్త మండలముగా విభజించుట యుక్తము! అయితే బొంబాయియున్నది. మన జేతము ప్రస్తుతమును మండలములు అంగ్లేయ ప్రభుత్వార్థమున బొంబాయిలో అప్పటి స్థితినిబట్టి యేర్పబడినది కాని సంయుక్త నూత్రవిధానకరణమున కుచితములగు పద్ధతులమీద యేర్పబడి యుండలేదు కావున తత్సాధారణ విధానమున కనుగుణ రీతినిప్పుడు మన జేతమునందలి మండలము లన్నింటిని మార్పు తప్పదు. నేనిదిగకే చెప్పియున్న విధమున హిందూదేశము పరివిధములగు భావములు మాటలాడునట్టియు ననేక విధములగు ఆచార ధర్మములను కలిగి యున్నట్టియు అనేక ప్రకారములగు జాతి మతభేదములతో మిమ్మా సంబంధమును కలిగియుండనట్టియు అనేక జాతుల వారిని ఏదేను తెగల వారిని ఏదేను విడియెన్నది ఇప్పుడు మన జేతమునందలి మండలములకూడ సీ విధముగానే అనేక భావములు మాటలాడు అనేక జాతి మతములకు ఆ నేనాచారములతోను పరివిధములగు తెగల వారిని విడియెన్నది ఈ విధముగానున్న పరిస్థితులు మండలములను యథాస్థితి నుండేయుని వారికి రాజ్యస్వతంత్రతయు వ్యవహార సౌకర్యమును సంపూర్ణముగా నిచ్చి సామ్యక్త నూత్ర విధానకరణమును ప్రయోగించు జాతుల సాధ్యము కాదు. ఇంతేకాక ఆయా మండలముల మందలి జనలకు కొన్ని కొన్ని పట్ల పట్ల వాచకముగా నుండి ప్రజాక్షేమ లాభములను సమకలిగించినను గలిగించును. ఇప్పుడును మండలములు అనేకవిధములగు సంతతులుగల వారకకరణము లభివృద్ధియు గల జనలచే విడియున్నవి. ఇట్టివారి నందరిని కలిపి ఒక్క రాష్ట్రమునందు జేర్చి యెడల అభివృద్ధియందు కొంతపడియున్న వారికి పట్ల వారి లాభముండెను మన వారిలో కొందరు మన జేతమునందలి మండలము లన్నింటిని భాప (సంయుక్త రాష్ట్రముగా మార్చియెడల నిజముగా లాభము కలుగునా! జేదా! మన సంజేహియమవ్వారు. హిందూదేశమంతయు సంపూర్ణ జిల్లాధికారమును వ్యవహారాధికారమును గల మండలములు కలదిగా జేయబడి భారత భండమును సంయుక్త నూత్ర విధాన నిర్ధారణములముగా సంయుక్త రాష్ట్ర భరతభాదముగా చేయుట జేతము కరమని యంగీకరింపు భాప ప్రయత్నభజన భిన్నుత మునమా! కాదా! అని సంజేహి వారికికను బాధించుచు గుటచే ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రకల్ప మిప్పుడు అంతగా అభిలషించితిగది కాదనియు సంసంగుర్య మునాను త్యవవధుల నీది తదనియు నభిప్రాయమునమ్ము. నాటియు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర మేర్పబడినది యెడల విస్తీర్ణమునకు జాక్షిణతయందును విడిచి దైవ విత్తమును కొరతకరమును భయము వారికి కలదు. వారి అభిప్రాయము కలదు తప్పు చెప్పటకు నీయలేదు. అట్టియభిప్రాయము కలిగిన అట్టివారు కూడ ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రకరణ ప్రస్తుత మార్గములతోగా సంగీకరించదగునని స్పష్టముగా జెప్పెను నే యున్నారు. ఆదర్శములు సంపూర్ణ ఫలప్రాప్తికి వచ్చుటకును జనల యుద్దేయముల ఫలించుటకును ఇంత కాలముపట్టుని కాని ఇంతకాలము కావలయునని కాన్పించిన చెప్పవలెను. మన యాస్పా ములను ఉద్దేశములను సూర్యముగా ఫలప్రాప్తికి వచ్చును భార్యమును విశ్వాసుము మనకు లేనియెడల మన యుత్సాహమును గాగ్య వేతమునందరకుమగును ప్రయత్నములు చేయుట కభివృద్ధియును పురుష ప్రయత్నములను యుండ నీవు. అట్టి పురుషప్రయత్నము లేనివో కార్యసాధకత కల్గిన కల్గదు. కాబట్టి ఆదర్శములు వాస్తవముగా నున్నప్పుడు ప్రాయములనిగాని గౌరవము కొరకనిగా, తలపరాదు కనుక ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర విభజనము ప్రస్తుత మార్గముగా బుగడించబడినను నున్నప్పుడు ప్రాయమును గౌరవముకొరకని కంటిదిగాదనియు, ఇంతిదేశమును చరిత్రాంశములను స్థితిగతులను మనము గ్రహించి యుద్దేయములనుబట్టి మనము కేరల మలభ్యయోగము కాదనియు, వినిశ్చయముగా జెప్పవచ్చును. పురుషోత్తమును సంపూర్ణ ఫలప్రాప్తిని సుచుటకు మనవారి కోర్కె ననుసరించి ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర మేర్పడుటకు మనకు అంగ్రులలో నేరీభావబుద్ధి యుండుటకు నాస్థితియున్నట్టికంటె అభివృద్ధిచేసికొని విడి వారి కభ్యుదయప్రాప్తి చేయవలయునని వారియొద్ద విశ్వాసమును అన్ని గౌరవమును దృఢముగలుగుటకు మనము నాలుగడి పూర్వకో పరిచేయవలసి యున్నది. విధానము జేతమునందులకు మన జేతమందు రాజకీయ భావములగు స్వరాజ్యము స్థాపించుటకు నీయలేదు. మన జేతాభివృద్ధి విధానమునబడి కాదు. మన జేత ప్రజలలో ఆత్మగౌరవమును ఏకీభావబుద్ధియు అభివృద్ధి కొందల

యొక దృఢనిశ్చయబుద్ధియు నుండునగుననిన. అట్టివి కల గుటకు ఒకరి యభిప్రాయము లొకరు చెలిసికొనుటకును ఆ న్యోజ్యభిమాన మందరించుటకును భావయే ఆధారముగావున భావనలబట్టి రాష్ట్రములును మండలములును ఏర్పడినగాని ఆయా రాష్ట్రములును మండలములును ఆర్య గౌరవమును స్వాభిమానమును ఉద్ధరింపియు కాపాడుకొనుట తటస్థము. ప్రజలను శరణు జేరు బాతులుగా విధించుటకు తెలుగు విభజించుటగాని అట్టి విభాగములబట్టి ప్రత్యేకరాష్ట్రముల గల్పించుటగాని సాధ్యముకాదు.

కనుక సుయోక్త మాత్రధానకరముగా భరత ఖండము సుయోక్త రాష్ట్రము క్రమముగా చేయబడుట భావన ప్రాయశ్చిత్త విభజన మొక్కటియే వ్యాపకమైన సాధనముగా గన్పించుచున్నది. తత్కాలమునందు పరిభాష బుద్ధి బట్టియు తత్కాలమునందు లాభిభాషాబుద్ధియు మనచరిత్ర గొండటికి ఈ ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర విభాగ విషయ మాదర్శనముగా ప్రయోగము చేసికొనిన ప్రజలను గాకపోయినను సుయోక్తరాష్ట్రమున భరతఖండమున స్వరాజ్యపూర్తి యంతయును మనశ్చేతనము చేయుటకు సాధనముకాదు. కావున చెప్పబడును. కాబట్టి ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర విభాగ విషయమై నిశ్చయముగా మన యభిప్రాయములను చెప్పుటకు సందేహించవలసిన యాటంకము లేదు.

హిందూ శాఖాసంఘము యంతరముండలములగునాద పరిపాలన సౌకర్యములొందించుట కల్పించబడినవిగాని భావనల బట్టిగాని సహేతుకమైన మఱి యే యంతరీక్షణతచేతగాని యంతరీక్షణత చేర్చబడి యుండలేదని విశ్వస్థముగా కన్పించుచున్నది. కనుక ప్రస్తుతరాష్ట్రవిభజనను దుర్భాభావనయై క్రాష్ట్రము నుండు కల్పించుటగాని విభజన చేయవలసినది అయినా రాష్ట్రవిభజన శ్రేయోభివృద్ధికి లాభపూర్తికిని కారణభూతములగుటయే కాక ఆయా రాష్ట్ర ప్రజలయందు ఎక్కువ విశేషత్యమును ఏకీభావబుద్ధియు దృఢగుటకు కారణమగును. జనసంఖ్యనుబట్టియు వైశాల్యమునుబట్టియు రాష్ట్రములెర్పడుటకులన పూర్తిచేయుచేతను జనములకలిగిన యసంతృప్తియు శేషమునకుగలిగిన నష్టమును మిగిలినది కాదు. పూర్వము చేతను రాజ్యవిభజనము కలిగినచేతను ఆ చేతనును ఒడిపోయినచేతనునలె బరిగించి కేరళము జన సంఖ్యనుబట్టియు వైశాల్యమునుబట్టియు మండల విభాగము చేయబడిన సంగతియు అట్టి విభజనములను గలిగిన నష్టములును ప్రజల యసంతృప్తియు మిగిలినదికాదు. హిందూ శాఖా ఆంధ్రములను జయించబడినది చెప్పుటకు వీలులేదు. కాబట్టి జయించబడినచేతనునలె పరిపాలనసౌకర్యమునే యోజించి దానిని మొదట విభజించిన మండలవిభాగ మిప్పుడు చివరికైనా గల్గును. కాబట్టి స్వరాజ్యపూర్తికిని దాని కనుకను సుయోక్త రాష్ట్రములకనుకను ప్రభుత్వవ్యవస్థను బట్టి మనచేతనుంచుట లోగి మండలవిభాగము చేయబడలేదు. అట్టివిభాగ మేర్పడుచున్నపుడు భావనలబట్టి యేర్పడుటయు కనుక. కావున ఈయాంధ్రాద్యమును దురాలోచనము లేక జాతిప్రాయశ్చిత్త భిన్నభావనలను గలిగిన యాందోళన మని యెంతమాత్రమును తలచుకూడదు.

ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రవిభజన యొకటికప్పు ఆంధ్రము మోజునభయముకల్గి కార్యక్రమమునందలి విషయములన్నియు ఆంధ్రులకంటెకంటె అదరణీయములనియు ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర విషయముమాత్రము భిన్నాభిప్రాయము లున్నవనియు నెరిగినచేత చెప్పియున్నాను. ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర కల్పనము ఇప్పుడెవ్వరనుచున్నది అనుచున్నది. ఆందులన స్వరహార విషయములైన ఖమ్మము మిక్కిలియెచ్చగనియు అందులన తెలుగుజిల్లాలను నష్టమేకాని లాభములేదనియు మనవారిలో కొందరియభిప్రాయము. స్వరహారసంబంధము లయిన ఖమ్మము ఎక్కువగుటయే కాక ఆంధ్ర రాష్ట్రము వైశాల్యమునందును జనాక్షేప్తమునందును స్వయమై పోవుటకులన మంజూరీలోచన సభిలోనూడిన గవర్నరు అధికారము క్రింద నుండుటకు వీలు పడక తెల్లనెంట్లు గవర్నరు అధికారము క్రిందనో చీఫ్ కమిషనరు అధికారము క్రిందనో ఉండవలసి వచ్చుననియు కొందరు భావించుచున్నాడు. ఈ యభిప్రాయములను భయములను కేరళము నిర్దేశములనెవరియే చెప్పుటకు వీలులేదు. ప్రస్తుత మాంధ్రాద్యము ఇట్టి భిన్నాభిప్రాయములను ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర విషయమై వాద ప్రతివాదములు పెట్టుకొని తక్కిన విషయములను ఆశ్చర్యచేయరాదు. ఆంధ్రులు తక్కిన వారికంటె అభివృద్ధియందు వెనుకబడి యున్నవారనియు వృద్ధియందు గాని ప్రయోజకత్వమునందు గాని ఇతరులకు దీనినివృత్తవారనియు చెప్పుటకు నేను సమ్మతించను గాని అభి

వృద్ధి కారణభూతములగు సమస్యలను కొన్ని వీరికి లేక పోవుటచేతను తక్కినవారు వీరికంటె ముందు అభివృద్ధికి రాగలుగు సమస్యలనుచూచునది కలిగియుండుటచేతను వీరికి కొంతమేర కొంతమేరయేయున్నది. తెలుగుజిల్లాల మన రాజధానికి ముఖ్యకట్టలగుచున్న ప్రభుత్వ కులభయము దుర్భాషాగున పాయాదిసందర్భము కలిగియుండకపోవుటకును తెలుగు జిల్లాల బీదనీతినిబట్టియు ఆంధ్రులయభివృద్ధి కొంత కొంతమేర యుండుటకు కారణముకలిగినది. కాని చెప్పవలసినది తెలుగు జిల్లాలకు ఆయాదూర్వములనున ప్రయోజనముపొందుటకు సంబంధమును ఏర్పడినది. మొదట వాణిజ్య అభివృద్ధియందు మన యున్నది. ప్రస్తుత మాంధ్రులు పూర్వముకంటె సేక విధముల అభివృద్ధియందున్నారని చెప్పుట కంతమాత్రము సందియములేదు. లా యింజనీరింగు వైద్యశాస్త్రము అటవీ శాస్త్రము, వాణిజ్య శాస్త్రము, కృషి శాస్త్రము, మొదలగు శాస్త్రములభ్యసించుటకు దగిన సదుపాయములు చెప్పవలసియుండు దక్క. తెలుగు జిల్లాలయందెందుల లేకపోవుటకులన ఆంధ్రుల విద్యాభివృద్ధికి ఆటంకము కలుగుచున్నది. ఈశాస్త్రములకు సంబంధించిన కళాశాలలు ఒక్క కట్టబడినంతలే స్థాపించబడి అచ్చటనే ఆయా కళాశాలలను ఆర్యులకనిపించుచుండున గాని ఆ శాస్త్రములకు సంబంధించిన పరిభాషాభివృద్ధి సభ్యసించుటకు సాధ్యముకాదని దొరకనుచున్నది ఈ కళాశాల నొక్క చోటనే స్థాపించి. అందులన ఆయా శాస్త్రముల నేర్చుకొనుటకు మన యాంధ్రుల కకకాళములు తక్కువైనవి తెలుగుజిల్లాలలో కొక యాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడుట యంతరీక్షణతచేతను సత్వరచరచరముగా 11 వేల 5 వేల ముట్ల గాని క్రిందటి సంవత్సరం చెప్పవలసిన విశ్వవిద్యాలయములకు పరిమితమైనది నిర్మయవచ్చును సభలో చెప్పి. శ్రీలక్ష్మణుల విద్యావిషయమునూర్చియు పట్టిపట్టపాఠశాలవ్యవస్థ విషయమునూర్చియు పరకలిసంఘముల యభివృద్ధినిగూర్చియు మన మెత్తున పాటుపడి మనచేతులనీయున్నది. దొరకనుచున్నది సాయముకూడ నిండువచ్చును మన కెప్పుడూ గావలసి యున్నది ఆంధ్రుల యభివృద్ధివిషయమై యింకను సేక కార్యములు జనపరచరచరములు. ఈవిషయము లన్నింటినిగూర్చి ఆంధ్రాద్యముల లోగి శ్రద్ధసహించియు యున్నది. కాబట్టి ఇప్పుడే ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రము కావలయునని అందుకు గుఱించియు మన కాలములందు వృద్ధప్రవృత్తి నిర్వహణవిషయములగు తక్కినవానినిగూర్చియు మనము శ్రద్ధసహించుట మంచిది.

కాని ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర మేర్పడుచున్నప్పుడు మన యభివృద్ధికి అత్యవశ్యకములగు కార్యములన్నియు వానియంతట నవియే చేయగలవని చెప్పుట కంతమాత్రమును సందేహము లేదు. ఒక విధమున నైశాల్యమును జనాక్షేప్త నిత్యములను మండలము నుంజూర్చిగా మన సభలో గూడిన గవర్నరు క్రిందనుండుట తటస్థమునందు అంతకు కొంతమేరయేయున్న మండలముల తెల్లనెంట్లు గవర్నరు అధికారములక్రింద గాని చీఫ్ కమిషనరు అధికారములక్రింద గాని యుండుట తటస్థమునందు మనవారిలోకనుచున్నది. వాదించుచుండుటకులన ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రము కావలయునని కొంతమేర సంతోషించి భయపడుచున్నాడు. కాని యభిప్రాయము వాస్తవమైనదైనచో మనమిందువిషయమై దూర్వప్రతిభా లోచించుట యంతరీక్షణత. మంత్రాలోచన సభలోనూడిన గవర్నరు అధికారము తెల్లనెంట్లుగవర్నరు అధికారముకంటె అధిభవముచేతను కురుకృష్ణమైనదని చెప్పుట కంతమాత్రమును సందియము లేదు. ఇప్పుడును 11 తెలుగుజిల్లాలను ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా చేసియుండల మనము ప్రస్తుతము అనుభవించుచున్న మంత్రాలోచనసభలోనూడియున్న గవర్నరు అధికారములో యెల్లనెంట్లుగవర్నరు అధికారముక్రిందనో చీఫ్ కమిషనరు అధికారముక్రిందనో యుండవలసి యవసరములేదు. అట్టి అవసరములేకుండుటకులన ముచ్చువచ్చుచున్న ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర మేర్పడుటకులన ముచ్చులభములను దులయాది మనము యోజించవలసియున్నది. అట్టి నష్టములు తటస్థించిన ఆంధ్ర రాష్ట్రముకేరళ తెల్లనెంట్లుగవర్నరు అధికారముక్రిందనో చీఫ్ కమిషనరు అధికారముక్రిందనో ఉండవలసి యవసరములేదు. సంతోషమైనను మనకు ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రమే కావలయునని కొంతమేర అంతగా బలమైన కారణములుగాని పోగువులుగాని కన్పించవు. కాబట్టి ఇంకవిషయములను సాధన బాధములను దూర్వప్రతిభాలోచించి కార్యములను సన్నద్ధములు కావలయును. భావనయై క్రాష్ట్రవిభజనము అత్యవశ్యమైనదనియు వ్యాపకమైనదియు భరతఖండమునందు

విభజనమండలములందున్న అనుభవకరములను విద్యాభివృద్ధియందు విభజనములను అంగీకరించుచున్నాడు. తెలుగుజిల్లాలవారందరను ఇతరమండలములలో పెద్దలందరను నేకీ గ్రీవముగా ఈవిషయము భిన్నాభిప్రాయములే ఏకమన గుర్తులయి యుండునట్లు తటస్థము చేయుచునభరతంట్ల గొప్పసభలో భావనయై క్రాష్ట్రవిభాగము అత్యవసరము యుద్దేశించుటకు సాధనము కార్యములను మనము పూర్వకమున చేయవలసియున్నది. అంతగాక మనవారిలో కొంతమంది పెద్దలభిప్రాయములనుబట్టి ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రము మనము అభివృద్ధి మాదర్శనముమాత్రముగా నుండునని కార్యములను నేగిందేదక ఇంచుమించుము తెలుగుజిల్లాలవారియందలి యభిప్రాయములను ఏకీకరించుచేయుటకు ప్రయత్నించుచు అందుకు తగినకార్యములు చేయించుట మంచిది.

మొట్టికంటె విద్యాభివృద్ధియందును ఇంకను సేక విషయములందును ప్రస్తుత మాంధ్రులనితీ యుచ్చగానున్న దని చెప్పుటకు గర్హించుటకు విస్వప్రజలగు కార్యములనేకములు కల్పించుచున్నది. బందరులో వాణిజ్యవిద్యాలయ స్థాపనమును ఆంధ్రాద్యలో నచ్చుటకులన చేయవలసినవి సాధనములు అనేక కట్టబడియుండున గానియెంతయును నీవిషయము తటస్థించినది. తనమనస్సుల స్థాపనమును వాణిజ్యము శాంధ్యముల యభివృద్ధి చేయవలయును. మనవిధములగు ప్రయత్నములను ఆంధ్రాద్యలోభివృద్ధికి తప్పక వాటిండుచున్నదని గానిజయమున నమ్మకము.

మఱియు నీ మాంధ్రాద్యములను మన గాల్గొని విభజనలచేతను అభివృద్ధి కొందలములన్న లోగియు నుత్సాహమును అనేకవిధముల నానాటికి వృద్ధియందున్నది. ఏటేట జరుగుచున్న ఈ ఆంధ్రాద్యసభాసమావేశముల దురముగా తెలుగుజిల్లాలలోనుండి ఒకరికొకరు అత్యవశ్యముగాను మన మందర మొక్కచో కలసికొని మన మనములను స్నేహములను అభిమానబుద్ధిని అభివృద్ధి పరుచుకొని దృఢకరముగా చేసికొనుటకు అందరము కలసి ఆంధ్రులయభివృద్ధికిని ఆంధ్రాద్యలోనూడిన దగిన ప్రయత్నములు గానియుండు అకకాళ మేర్పడినది కాబట్టి అనేక విధములచేత శాంధ్యములందు ఏకీభావబుద్ధియు అత్యవశ్యమును ఏర్పడి తమ శ్రేయస్సు కొరకు చేయవలసిన కార్యములను చేసికొనుట మనము సభిలాషమును నుత్సాహమును ఒకవిధమున దృఢమున ఏకీభావ బుద్ధియు నేర్పడినది. ఈ ఆంధ్రాద్యము చేయవలసెట్టి విశేష కార్యములలో నేరూపించు సంపూర్ణముగా జనాక్షరములను చేయగలిగినను లేకపోయినను ఇప్పుడే చేయగలిగిన కార్యములకంటె దాని గాంకమున నుండు చేతనీతికిని చాలుని స్పష్టముగా చెప్పవచ్చును. ఒక ప్రకటనకు దగినదేకాంతమునందు విభజనయై ఆంధ్రాద్యమునే మాటలాడుచున్న ఆంధ్రులందర ఇప్పుడు మన భావములలో ఒక్కేతగవారమును వ్యాఖ్యియించుచుండు ఆంధ్రాద్య మోక్షమునందు నోడై నాటుకడలకుండు కారణము వారి భావభిమానబుద్ధియేకా! ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రము సర్వముగాలభించు భాగ్యము మనకు లభించినను లభించకపోయినను ప్రస్తుతమున్న కట్టబడిలమంత్ర విషయమందే మనచేతులగు కార్యలక్ష్మి యబుద్ధి మాకు కలిగి యుండునాటి

ఈ ఆంధ్రాద్యమును సజీవమైనది. దీని వాస్తవమై మిక్కిలి బలకంమై సహేతుకమైన శాస్త్రాధారమైన కారణములు సాపించుచున్నవి. ఇవివివివిభజనయై వర్ణింపబడు కారణములేకపోలేను. కాబట్టి ఈ ప్రభావమును ఇది యంతరింపజేసి యాత్మగౌరవము ఆంధ్రుల శ్రేయోభివృద్ధికి అక సరము కార్యరచనా శక్తిలబ్ధియు ఆంధ్రుల సువికారక నిత్యమును మంచులనును సభిలాషము మిక్కిలియు యుత్సాహమును ముంజూర్చిచేతను మన్ననలకలిగి దెచ్చుటకు కారణమగుటయే కాక భరతంట్లమును స్వరాజ్యలాభపూర్తి ప్రికినూడ నోడైన కారణములనియు, ఈఆంధ్రాద్యముక్రియములించుటకులన భరతంట్లమును సుయోక్త రాష్ట్రవిభాగ కరము అంతరీక్షణములలో స్థాపించుననియు, మిగిలిన లాభమును గ్రహించి పూర్వకమున మియుత్సాహమును కట్టబడిలను విభజనకు మనచేతులగుచుండుననియు నమ్మచు మనయుద్దేశములను సత్వరముగా సఫలీకృతములు చేయవలయునని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

“సౌగంధిక గ్రంథకర్తలగు గుండు జగన్నాథము (కాకినాడలో) గారివద్ద పూర్వపు తెలుగు గ్రంథములు దొరకును”

విషయానుక్రమణిక.

గౌరవనీయ సంకల్పార్థి	2
జీవితార్థి	3
చతుర్థాంధ్ర మహాసభ	4-5-6-7
చతుర్థాంధ్ర మహాసభ	8
ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల	9
విశాఖ నామ సంకల్పార్థి	10
చతుర్థాంధ్ర మహాసభ	11
చతుర్థాంధ్ర మహాసభ	12
చతుర్థాంధ్ర మహాసభ	18, 14, 14, 14

ఆంధ్ర సత్యము

1916 వ సం. మే నెల 8-వ తేది

సోమవారము.

చతుర్థాంధ్ర మహాసభ.

“ఆంధ్రోద్ధృతము మిక్కిలి న్యాయమైనదియు భర్తృ పీఠికలదియు నీతిమంతమైనదియు నగుటకులన పరిహాసములను చతుర్థాంధ్ర మహాసభను ఎత్తి పాడుతుంటుంటున్న ఇందుకైన సరి పునీయక తన నైపుణ్య కథర్మమును న్యాయవార్తలను కొంచె మైక్కిలి పాడే దీనినడక నానాటికి నిజమైన పరివర్తనమయ్యే యాంధ్రదేశ చరిత్రకు నలకలకొని యాంధ్రుల యుత్సాహ మును పీఠికల ఆమోదమునకు పాఠ్యమైనది.”

ఈమాటలు వేటికినను నాకివాడలో మహా నైపుణ్యమున జరిగియుండు చతుర్థాంధ్ర మహాసభ కార్యక్రమ సమాఖ్యల వహించిన కా. కొచ్చెర్ల కోట కృష్ణారావు బహదూరుగారి యుపన్యాసము గొప్పది. ఇం దొక్కపదమైనను అన్యతంబని ఆంధ్ర దేశ చరిత్రనును కొన్ని సంవత్సరములుగా కనిపెట్టినవా డెవ్వడైననగలడా? ఇంతచక్కగా నున చరిత్రను ప్రవాహ ప్రభావంబులను నర్పించిన రోడరు డాక్టర్స్ య సమస్య నెంత సంపూర్ణ ముగా వివరించునో చదువు లాతనివ్యాసమును జరువకముందే గ్రహించగలరు. కృష్ణారావు గారు ఆంధ్రోద్ధృతము సమస్యలలో సమస్యయగు నాంధ్ర రాష్ట్రానికి శివవిషయమై చేసిన యనర్గళచర్చచదివి పంజీషీంపవలసియున్నది. నా రాక మించిన ఆధారభూమిని స్వీకరింపకులును ఎంతటి యంత్రములును యోగించియు క్రుంగ జేయజాలరని నా మభిప్రాయము వారి నిమిష పు దృష్టిలో సంగల్పా ఏమి మూటాడిన నేమి నష్టము లుగనునో యని చూచు మాటకు లెక్కవేసికొనుచు నుపన్యాసంబు లేదు. వారి యాదర్శము స్వరాజ్యదర్శము. వారి స్వరాజ్య స్వరూప నిర్ణయము సంయుక్త విధాన తంత్రబద్ధము. స్వీట్జర్లాండు, సంయుక్త రాష్ట్రములు, కెనడా, ఆస్ట్రేలియా, డిటీనాన్రికా ఇత్యాదులు వారి నిదర్శనములు. ‘నాలుగైదు భాషలు మాతృభాషలుగా (ల ప్రజల నందరిని ఒక్క రాష్ట్రమున కేర్చి ఆ రాష్ట్రమందలి ప్రజలకు స్వతంత్రాధికార మిచ్చుట & రాష్ట్రమందు ఏ భాష మూలము వారికిని పాఠ్యమివ్వరముగను ఆమోదదాయకముగనునుండుదని వారి యభిప్రాయము. జనులు అన్యోన్య భాషాప్రాయములను గ్రహించ గలుగుటకును అన్యోన్య స్నేహభావము కలిగి యుండుటకును

అన్యోన్యభాషాసమును చెంది యుండుటకును ఈ అన్ని కారణముల నలనను దృఢమైన యొక్క మును చెంది అన్యోన్యము తమ జీవనలాభము లకు పాటుపడి పనిచేయుటకు ఒక్క కుటుంబము వారివలె తమ యెల్లర జీవనమునకు బాటుపడుట కును కారణభూతమైన ముఖ్యబంధము భాష, కాని ఇంకొకటి కాదనుట వారిమతము. సంయుక్త సూత్రవిధానము లనాది సిద్ధముగ మనదేశమందు మతమందును జాతీయందును రాజ్యతంత్రముల యందును వివిధోగపరచబడిన పని వారి నమ్మకము. మతాచారాదులు మనలను భిన్నుల నొనర్చుచుండుటచే వానిని సంయుక్త సూత్ర విధానమునకు పాత్రము లొనర్పరాదనియు భాష యొక్కటియే యాధార మనియు వారినాచము. ఈ సంయోగ రహస్య మెగుంగనందున నెన్ని ప్రయత్నములు ఇదివరకు జరిగినను ఆయ్యవి దేశభాషాసమును దేశ సేవాతత్పరతను కల్పించిన వనుట నిజమైనను ఐక్యభావమును సమకూర్చలేదట! నా మనస్సున కిది మిక్కిలి యనుగుణవాదముగా తోచుచున్నది. దేశభాషాధార విగహిత క్రయత్నము లగుటచే నింత దనుక క్రయత్నము లెల్లయు పై నల్లరతో నిలచిపోయి ప్రజలలో ని నిజమగు జీవ కళను విజృంభింప జేయలేకపోయిన వనుట నిక్కువము. ఈ ఎల్లకారణములను బట్టి కా. కృష్ణారావు గారు ఆంధ్రరాష్ట్రాధ్యక్షుని ఆదర్శముని కొండ శిఖరముమీదికి ప్రోసివేయరాదని హెచ్చరించి నారు ఇంత గట్టిగా ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రశంసను చేసి యును గూడ కా. కృష్ణారావుగారు గవర్నరు మనకు ప్రాప్తు డగునా లెప్పి నెంబు గవర్నరు కమిషనరు మాత్ర మేగతి యగునా ఆర్థికాభ్యంతరములు నిలుచునా గును సందర్భములలో ఆంధ్రరాష్ట్రవ్యతిరేకులు వివరీతార్థము తీయు భంగివి నుపన్యసించి యుండుట మాకు కొంచెము విపాదమును కలిగించు చున్నది. బొంబాయి జన సంఖ్యతో ఆంధ్రమండలముల జనసంఖ్య నెక్క పర్యాయము పోల్చిచూచి యుండినయెడల మనకు ఛీఫ్ కమిషనరు గతిగాగలడను సందేహమా నిమేషమువనే మాయమయి యుండును. లెప్పి నెంబు గవర్నరుగను గూడ కార్యోచన సభకు కలవకుటను ప్యరించుకొనియుండినయెడల రానుండు స్వతంత్రతర పరిస్థితులను ఒక్క తృటికాలము ఊహించుకొని యుండిన యెడల గవర్నరు లేకుండుట యొక వేళ తటస్థించినను నష్టము లేదనుట వ్యక్తమయి యుండును. ఇక ఆర్థిక సమస్యలకు తాము నిదర్శనముగా పెట్టుకొనిన స్వీట్జర్లాండు నేని మనదేశమున మనకంటి ముందర పరిపాలితము లగుచుండు మైసూరు బహదూరనేని జ్ఞాపకము తెచ్చికొనిన యెడల ననుమానములు వాసి యుండ గలవు. కృష్ణారావుగారి యుపన్యాసమునుండి నేటి సభ కథ్యక్షుత పహించియుండు కా. రావుబహదూరు మోచర్ల రామచంద్ర రావుగారి యుపన్యాసమునకు దిగితిమేని ఇంత కంటె నెంతో హీనపరిస్థితి కానవచ్చుట విచారకరము. వీరు ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయమును గురించి వివరించుచో అధికార ఫాసమున నుండువారు సానుభూతిమాపు చునుగూడ వ్యతిరేక ఫలమును సూచించుటకు ఏతెరపుపట్టుదురో, ఆ తెరపు ననుసరించి ప్రవ

ర్తించి యుండుట మాకంత సంతృప్తి కరముగా వోచలేదు. అంతయు ముచిదె; అయ్యో; తెలుగు వారిసంగతియే యాచించించిన న్నెలు; దేశము లోని అన్ని భాగముల సంగతి ఆచించిచుడి; ఇప్పుడేదియో కొద్దిగానో గొప్పగానో మనలోరుకు మైత్రికుడిరిన న్నెలుడి; అదిచెడకుంక చూచుకొను డి’ అని హెచ్చరించి న్నెలున్నది కానివీరియుపన్యాసము ఆంధ్రోద్ధృతమున కుల్లా హా ముతో తోడ్పడి అంతటి గుణభావములను జూపునదిగా కన్పించలేదు. మూల తత్త్వములను చక్కగా తెలుంగగల నాయకులే, ఆదర్శములను వివేకముతో సంగీకరింపగల బుద్ధికుశలులే ఉద్యమము నెడ ఇతరులకు గల యనుమానములను బాస సరుకుల ప్రముఖులే, విషయవిచారణ సూక్ష్మముగా చేయగల రాజనీతి ధురంధరులే, ఆంధ్రదేశంబు నుండు పుత్రులని యెంతో సమ్మానించు నాయక శిఖామణులే ఈనగిది ఏవిదేశీయులయభిప్రాయముల యనువాదముల నీడను ఏద్రావిడప్రాణాయామ పద్ధతుల యండను శరణుజొరచూచుట నిజముగా నుద్యమమెంతి న్యాయమైనదియో గును చా. కొక రీతిని అపార్థము కల్పించుట యగును. కావున కా. రామచంద్రరావుగారు తమకు నచ్చిన ఈతరుణము నుపయోగించుకొని ఏ జనాభిప్రాయమునకో ముఖ్యసమస్యలను వదలి కేముచున్నామని యనక ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు సూచించిన రాజ్యాంగార్థిక విషయములను తుణ్ణముగా విమర్శించి దక్షిణ రాజధానికి వీరె కోకలే యను బిరుదమును సార్థక కరచికొని యుండినయెడల మిక్కిలి సంతసించి యుండుము. ఆంధ్రదేశమంతయును పీకి ఇచ్చటి కంటె చూచురెట్లు వేయరెట్లు కృతజ్ఞతాపద్ధతము యుండి యుండగలదు. రాష్ట్రవిషయమిట్లు పోగా కా. రామచంద్రరావుగారు ఆంధ్రమండలముల లోని విద్యావ్యాపన విషయమును బహు విపులముగా బహు సామర్థ్యముతో రచనాను ఉపన్యాసారంభంబునుండి ఉపన్యాసాంతమువరకు వర్ణించియున్నారు అది ప్రత్యేక విమర్శకు నర్హము.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల.

చతుర్థాంధ్ర మహాసభ సందర్భమున మంచి పెట్టు సుద్దేశమున కాబోలును మచిలీపట్టణము ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలగారు సిద్ధము చేసిన యొక చిన్ని పాత్రము మా కార్యాలయము నలంకరించి నది ఇందు జాతీయవిద్య యొక్క స్వభావమును జాతీయ విద్య యొక్క యావశ్యకతయు విపులముగా వివరింపబడుటయే కాక బంధు జాతీయ విద్యాలయమున జరిగియుండునట్టి యుజగుచూడు నట్టియు పనియంతయు చక్కగా విశద పరుపబడి యున్నది. ఏ యేకకత్తిపావన ఆంధ్రుల పట్టుదలకు సదర్శనమై కడచిన తొమ్మిది సంవత్సరములుగా నిలిచియున్నదో వట్టి నిలుచుట మాత్రమే కాక అన్ని యవాంతరములను గడచి అనాదర పరిస్థితులలో గూడ వృద్ధియొనడో వృద్ధి యగుట మాత్రమే కాక ఈ దక్షిణ రాజధాని లోని దేశ భాషాధారక విద్యాసంస్థలకు బునాదియై భవిష్యత్తున నెంతోదూరముందు లేని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు మూలసూత్రములను పంస్ఫుటముగా సూచించునదియై యున్న

దో అట్టి జాతీయ కళాశాలయొక్క చరిత్రను నెవ్వడు, అందులో ఆంధ్రవాదులు నభిలషించువాడు, వివేకంక యుండగలడు. ఎవ్వడు నేటి సామాన్య విద్యా విధానమునకును జాతీయ విద్యా విధానమునకును ఫలంబులయగు గల విభేదమును చక్కగా హద్దము చేసికొనుటకు కోరిక లోకతత్వ నోరడచికొని యుండగలడు. మా యెదుటనుంచి చిన్న పోతములో ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల నిర్వాహకులు లెక్క లిచ్చి నిద్రాధిపతి వర్ణమాల ప్రారంభించినది మొదలు ఎంద రెంద రెచ్చుచున్నట్లు వస్తువు విద్యా విధానమున అటవిపుష్పములు కాలిపోయిన నీతిని కాలిపోవుచున్న నూచించి ఇరువది ఏండ్లకాలము రమారమి నాలుగులక్షల రూపాయల కన్నవకేన నే కాని ఒక్క విద్యాలయమునుగి నీటిగురు కట్టభద్రులు సిద్ధము కారకుటను సిద్ధాంతికించి నారు. ఇరువది ఏండ్లలో వేలకొలదిగ నా విద్యాలయమున ప్రవేశించిన వాలో నీ ఏటిగురు బోగా మిగతవారికి యేమగుచున్నది? ఏకపాద జీవమో, శూన్యజీవమో, అధవా పరభాగ్యోప జీవమో గదా వీకి విధి లిఖించున్నాడు. ఇట్టి జీవములేని జీవము విద్యావంతులలో నూటికి తొంబదిగురు నడువలసివచ్చు దేశమిది దేశమా వనమా పరకమా చదువరులే యూహించుకొన నలసి యుండును. ఆకట్టభద్రులగు నేటిగురైన పొట్టూరికి కొంతలేదా యనిన నదియును ననుమానాస్పదమే. బహుకాలము రు 15-20 ల జీతము వారికి వ్రాసిపెట్టినదేకదా! ఇంతటి నుహా పథాపదకంజగు విధానంబునకు విముఖత్వం బేల పుట్టలేక? ఏల న్యామోహ బింకను పాయలేదు? కారణము మరియేమియుం గాదు. మన స్వభావము నిదురించు స్వభావము. తల్లిదండ్రులు సంచాదించిపెట్టగా చల్ల కదలకూర్చుండునలవాటు నాన కెక్కువ కట్టుబడింది. భూమాత ఋషులకాలమున నిచ్చినట్లే మానవముచే నడిగినమాత్రమున కెప్పుడు పెట్టునట్లు కందమూలాలును చేతికంది చున్నను నిడునమ్మకమున వశియున్నారము. ఆ కాలములు కడచిపోయినవి. జనసంఖ్య యెల్లడలను పెరిగిపోయినది. నూతనవిజ్ఞానవ్యాప్తిచే లోకమంతయు నొక్కయిల్లె పోయినది. ఏమూలకేది దొరకైన నామూల కేతెంచి బలవంతు డువయోగించు కొనునా డైనాడు. జాతీయ కళాశాలవారు ప్రాయశీతిని బలహీనున కీ భూస్థలిపై స్థానము లేదను మహానాదము పీకటిల్లి యున్నది. ప్రతి జాతీయు ఒక్కరూము వండుచోట కదిమాములు వండింప జూచుచున్నది ఒక్క ఎకరము పాగు చేయుచోట నాలుగెకరములు సంచాదించ జూచుచున్నది. ఒక్కవస్తువు చేయుచోట పెక్కువస్తువులు నిర్మించ జూచుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో వెనుక బడినవారు వెనుకబడినవారే. పూర్వనాగరక ప్రజలుగి నవనాగరక ప్రజలు యిండి తుద కెక్కువ శ్రద్ధ యనము తీసికొనుచున్నామని చెప్పుకొను వ్యవసాయశాఖలోనే మన మోలో వెనుకబడి యున్నారము. మరిల జాతీయకళాశాలవారు చెప్పు రీతి ఒక్క వ్యవసాయమునందు (మనకుచక్కగా) నూతన శాస్త్రశిక్షి యలవడి యుండినచో ఈజప్పు అమెరికా దేశములలో బాగు ప్రతివంటి శ్రేష్ఠముగు ప్రత్తి, జావా మరీషసు ద్వీపములందు ఇప్పుడు సృష్టింపబడిన చెరకువంటి క్రాంత రకపు చెరకు బెల్జియము, డెన్మార్కు, స్విట్జరులాండుదేశములలోవలె సత్సంజాతి పశువులును పాడియు నిచ్చుట నెంతో యభివృద్ధియై యుండును. ఏల ఉత్తమ శాస్త్రశిక్షి యలవడలేదు?

మన విద్యావిధానమే జవా బియ్యవలసి యున్నది. జాతీయకళాశాల వంకతిరిగి చూతము. ఇప్పుటి కేసు సంవత్సరములుగా మాత్రము నని జరిగి యున్నది. ఇప్పుటికి లక్ష ఏబదివేలు మాత్రము ధనము ప్రోగ్రెసుచది. సంవత్సరమునకు హైదరాబాద్ వేలు వ్యయమగుచున్నది. ఇందులో రు 7400 లు విరాళముల వలన రావలసి యున్నది. ప్రథమ దశయందు ఇంత స్వల్పముగు ఆర్థిక సహాయముతో నీకళాశాల చేయగలిగిన పనిని విశోకించుదు. అనాదినుండి బాజుగు నుండిన 1200 ఎకరముల భూమిని వ్యవసాయమునకు దెచ్చుటకు జలయంత్రములను నిర్మించి. కళాశాల కర్మాగారమున గృహలోకయోగ్యమగు, తోటలకు, వ్యవసాయమునకు, అనువైన జలయంత్రములను సిద్ధము చేయుచున్నది. ఇటువంటివైపు, బాగారము వెండి చేకులను తీయ యంత్రములు, కనుపు కొమ్ములను శుభ్రముగా యంత్రములు ధాన్యపు మిల్లులకు ప్రత్తి మిల్లులకు అవసరములగు పర్య పాథనములు సిద్ధము చేయుచున్నది. అనగా ఇన్ని కనులు చేయగల పనివారిని సృష్టించుచున్నది. డ్రైవర్లు, ఇంజనీర్లు, ఫిట్టర్లు, అగ్రశాస్త్రప్రవీణులు, వ్యాపార వాణిజ్య శాస్త్ర ప్రవీణులు ఇందఱు సాహిత్య విద్యలో గూడ ఈ కళాశాలలో సిద్ధమగుచున్నాను ఇచ్చట కరచిన విద్య పృథక్ మగు ననుమాట కల్ల. ఈ కళాశాల వారు కరచిన మహాప్రదర్శనమున నీనగరమున ప్రదర్శించిన పోతవస్తువులను. శాస్త్రోపకరణములను జూచినవా రెవ్వరును ఆంధ్రదేశమున నిట్టి పని జరుగుచున్నదా యని ముక్కుపై వేలుపెట్టుకొననివా రుండరు. నేటి పోతములోని పటములను జూచి విద్యార్థుల జీవితక్రమమును ఉపాధ్యాయుల జీవితక్రమమును చదివినవా రెవ్వరును ఆచారీన గుండులుబులను నీ ఇళవదియవ శతాబ్దపు నవీనపరిస్థితులలో స్మరించుకొనక నిలువ జాలరు. ఆ ఉపాశాల జాగ్రత్త ఆవేదవాక్యముల కవిత్ర ఘోష ఆగురుళిమ్యుల వృక్షచ్ఛాయాసీనత అన్నియు నెక్కుకొనిన నెవ్వరి హృదయము కందళింపక యుండగలదు. ఇట్టి మహాప్రతిష్ఠాపన ఇకను రు 12,000 లో రు 7,400 లకు విరాళములపై నాధారపడియుండుట ఆంధ్రావభోధ మింకను నెంత కొరవడియున్న ననుటను సూచించుచున్నది. దిండినమును క్రమాభివృద్ధిగ నుత్సాహంబుచు వ్యక్తపరచుచును నాంధ్రలోక మీజాతీయ కళాశాలను పూర్ణముగా పోషించి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంబున కర్ణతరు నిరూపించుకొందురు గాక యని కోరుచున్నాము.

సూర్యుడుండ దీపమెందుకు?

మాతృగుండగా దీపము పెట్టుకొనినవారి నెవ్వరై నవ అపహేళన చేయుట పరాజయ. అయిన నితేయాచారముగావున్న దీపి కన్యకంబు నాచారముతోను ఇంగ్లండులో సాగిదచ్చుచున్నది. అచ్చటమాతృని వెంటఱు రాత్రి తొమ్మిది గంటలవరకు ఉండును. దీపము పెట్టుకే రాత్రి రమారమి 10 గంటలగుచున్నది. ఆదేశమున క్రీస్తుకళాకార్యములుపోర్చుగల్ కదిగంటలు మొదలు సాయంత్రము 4 గంటలవరకు జరుగుచుండును. పోర్చుగల్ మూడుగంటలు మొదలు రాత్రి తొమ్మిది గంటలవరకు మాతృని రక్షియున్నట్లును అనగా పడునెనిమిదిగంటల వెంటన్నట్లును సాయంత్రము నాడుగు గంటలవరకు కళాకార్యములు పెట్టి ఇతర కార్యములకుగాను ప్రజనదీపము పెట్టుకొనునీతిని దెచ్చిపెట్టుచు పోర్చుగల్ కదిగంటలవరకు నాయని సూర్యుడుమాడుగంటలవరకు పొడిచినను తరువాత నెంతోసేపు జనులు నిద్రపోవునట్లు ఏర్పాటుచుండుట సద్దామరక మగుచున్నది. క్రీస్తు క మెన్ని యో యు ర క కార్యములకు కావలసిన నేలబాగ్గ దండుగా దీపములకింద కర్చియుపోవు

చున్నది. అందుచేత పోర్చుగల్ కదిగంటల నింకను పోర్చుగల్ కేకవోగ్గి ఒంటిగంటలలో రాదుగంటలలో పని ఆత్మనడల దీపములు మట్టింపగలసిన యవసరమే లేకపోవును. సూర్య రక్షియున్నట్లును నిద్రపోవుటయు మాతృకృతి లేకున్నకు దీపములు పెట్టుకొని దేవులగుటయు ఇంగ్లండుదేశమున కప్పి పోవును. అయిన వారికిప్పుడు అలవడియుండు నిద్రాభ్యాసము మానవలసియుండును. ఇనియత గుంభసాధ్యముకాదు. కాని దేయనదేమి. రాజ్యాంగసభవారి రీతిని తీర్మానించి నారు. యుద్ధపయయాన నెన్నోమేర్లు ఎన్నివిధములుగానో మనకుతెలియకయే నైలమచున్నది. అందులో నిద్రయొకటి యని గణించగలియున్నది. ఆంగ్లానుభవముబట్టియైనను ఈ దేశమునను పడునోకండు మొదలు అయిదుగంటల కాల్యాలయకాలమును తొలగించి పోర్చుగల్ కదిగంటల నిర్దేశకార్యముల మొనర్చిన బాగుండును. ఉపాశాలమున తేయగల నైండ్ల పుల కది కట్టుకొనకు కాని పోర్చుగల్ కది లేమధికాయలకు కట్టుకొనక మానదేమో.

అమెరికా

అమెరికాకు జర్మనీవారి సమాధానము.

అండెస్, మే 5:— వాషింగ్టన్ అమెరికావారి ను త్రుముతు జర్మనీవారి సమాధానమునందు ఇట్లు వ్రాయబడి నది. నాకాశాధిపతి జలగుంధులకుం దైనను ఇంకెక్కడ నైనను రావోపు ఉత్తరమును తెలుపవందనే పరకపుటోదలను రాము మంచునయను, కావలెనని కప్పించుకొనిపోవు నట్లుయినే తప్ప ఎన్నటికిని ఆదేశంబున జరుగరాదు. రక్షించుచు చుండు జర్మనీవారు నాగ్ధానములేనని. బ్రిటను దేశము అంతర్జాతీయ నిబంధనలను కన్నక అడరించు నట్లు యునైటెడ్ స్టేట్సువారు బలవంతము సయవలయుని జర్మనీ కోరెనని. బ్రిటిషువారు అంతర్జాతీయ నిబంధనలకి క్రమించిన యెడల జర్మనీ యంగ్లండ్ చర్యకారితవలసినయ్యు ననియు, అట్టిచర్యకు ఇంకెవ్వరి యోచనతో మిత్తము లేక యే జర్మనీ తనంతటరానే ఏర్పడుచుకొనననియు సమాధాన మునందు కెప్పబడి యున్నది.

అండెస్ మే 6: న్యూయార్కు మొదటిసారి సమాధాన ములతో పీకరముగాలేనని కలంకుబడినది. కాని ఉత్తరమును నుండే తెలుపవందపరకపుటోదముంచునాడదనియు, ఒడల యందలి జనుల ప్రాణములను పాదరంబు నరయు జలంతర్గా మిశ్రముల కీయబడిన నూతన కాసనము అందటి మనస్సులను ముట్టించి సమాధానపడచినది.

వాషింగ్టన్.—జలంతర్గాములు ఇదిగడలచేయుచున్న తప్పులు తెలియకచేయబడిన వనుటకన్నజాల పనియు, జలంతర్గామి దళాధిపతులకు ఇదిగడలకిచ్చిన యుత్తరువులను, ఇప్పుడిచ్చిన యుత్తరువులను తెప్పించి ఉత్తరువులభేదములకు చూచి నయెడల తెలియుననియు లాస్సింగు గారు చెప్పిరి.

పోపు గారి సంక్షేపము

వాషింగ్టన్ మే 7:— పోపు గారు తంపించిన సంక్షేపమును విల్సను గారికి మరగుకవులు నివేందిరి. పోపు గారు పంపిన సంక్షేపములోని సంకతులు బహిరంగముకావేదు. కాని జర్మనీకిని అమెరికాకును ప్రత్యేకముగా చెబునేమాదని రాము భయపడుచుంటిమని అందుగా తెలిపెరట.

వెండివిషయపు రిపోర్టు.

వె.డి.భరల సీరి అన్వాయముగా వున్నది. భరలంత యెక్కువగా ఇదివర కెప్పుడును ఉండలేదు. వెండిభర 45 పెన్నిలెనయెడల రూపాయల పన్నీటిని యూరపుకు పంపి లోహములపాళ్లన మార్చి కొత్తరూపాయలుచేయుట కాగు గా నుండునేమో! క్రీస్తుకేము 1880 లక్షరూపాయల విలువగల రూపాయలున్నవి. 45 పెన్నిలెలకు వెలపాన్వినవ్వదు లోహములపాళ్లన మార్చుట కష్టముగానుండును. వ్రేయిటు పెట్టిల్లెంటులందలి దోలర్ల సీరి యను ఇచ్చేయున్నది.

అలోగ స్వామి.—కెల్వూంట్లో నిగసించుచుండిన అలోగ స్వామి అనుచు క్రీర్రుండు సూర్యు కొంచె మనుమానము గలిగి పోలీసువారు వానిదండని కనిపెట్టుచుండిరి; క్రిందటి కారములో మామారు పోలీసు గుబ్బెనెవ్వరకు మనరామునకు కచ్చి నుబ్బించారి అనుచుకాదు పోలీసు గుబ్బెనెవ్వరు నవోయనను అతని కట్టుకొని వానిగృహము నుకోధించి. అందు నుమాదు రూ 2500 ల విలువగలగలలు బంగారపు గడి యాములు కట్టుబట్టులు దొరకె. యద్రాయిమామూలలోను కోయంబత్తులలోను ఈవస్తువుల వొంగిలిండుచు వానినిరట మామగారి యింటివద్ద వాచుచున్నట్లు తెలియకచ్చెను.

బరోపా మహా సంగ్రామము

అమెరికాజాబు—జర్మనులసమాధానము

నై నీక సేవా శాసనము - లాయ్డ్ బార్నిగారు తెలియజెప్పిన సంగతులు

జర్మను జప్తును వాశనమగుట

ఇంగ్లాండు

సెంటు మేరయును నురాగతము.

లండను, మే 5:— బెర్నార్డ్ లెట్జు అను పాపాను స్త్రీయను ముంచివేసిరి. 8 నెలల నీటిమండితిన రక్షించిరి. 26 గురు కనిపించుట లేదు.

జర్మను సలుమేరను ముచ్చటను స్వీడను స్త్రీయను కష్టము చేసిరి.

కాబున అను శార్జి వస్త్రీయను ముంచిరి. నానికలు కా పాడబడిరి.

మండిపోవుట.

లండను, మే 5:— గాలిజోరుగ వీయమన్నప్పుడు 20 సంబుల జప్తును తలకొనిండుగ పుటలు కారంభించెను. అప్పుడు 60 గజములతోనుండి కొందరు నైపులు దానిమీద రుదాను లను పాడుచేసిరి. అంతట జప్తును ప్రేరియ ప్రహ్వంధమైన భ్వని వెట్టినది. జప్తునుమండి పోయినది.

లండను, మే 6:— ముంచెదరుని చెప్పబడగనే నీటి అఫ్ లోన్ అను స్త్రీయను బూట్లతోచేసిరిట. కళాసులందరు ముట్టారపు చేరిరి.

మరికొన్ని వివరములు.

లండను, మే 6:— అధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. ఎల్. 7 జప్తును గల్పెటూ ఫీటునాకల ధ్వంసము చేసిరి. కాని ఒక బ్రిటిషు సలుమేరను దానివలె ముంచింది 7 గురు వైయోగమును కాపాడినది. జర్మనీకి వెల్లిపోవుచు ఒక కూగిల రు సలుమేరను మిదపడి కొద్దిగ నష్టము కలిగించినది.

వాశనముచేసిన వాకలు.

లండను, మే 5:— గెలాటా, ఫీటును అను నాకలు జప్తును వాశనముచేసినది అంగ్లేయ నాకాదళాధికారి తెలియ జేయుచున్నాడు. వాశనమై జప్తును కేట్రువులగుట్టుకు కని వెట్టుచుండెను.

“క్లాక్ మౌక్ ఫెడైన్” అను స్త్రీయను

బిస్కె అభారమునందు ఒక నల్లెరను తన స్త్రీయనుకు చాతగ్గరగానుండి 60 గుండుకాల్చెను. తక్షణమే దానికి ప్రతిగా తాను కొన్ని గుండుకాల్చెను. తుండుంట్లు అనే కపరాయములు నల్లెరనుకు తగిలెననియు, క్లాక్ మౌక్ ఫెడైన్ స్త్రీయను అధిపతి వ్రాయించుచున్నాడు. మఱియొక గంటలు తాళిన వెనుక ఇంకొక నల్లెరను వచ్చి తన బూట్ల గొట్టుములను మౌక్ ఫెడైన్ స్త్రీయను కంఠకు తీసికొనినది. కొన్ని అడుగులదూరములో పోయినది.

అల్పపు రాకుమారుడు

లండను, మే 5:— అల్పపు రాజుమారులు తమ బీదలతో పరియించు చేరిరి.

జేలు. ఎన్. నుల్లాను.

లండనుకు వచ్చుట.

లండను, మే 5:— జేలు ఎన్. నుల్లానుగారు లండను లో నున్నాడు. వీరు విదేశస్థులవలె కార్యాలయమును ఇండి యా కార్యాలయమును దర్శించిరి. ఆస్కీయత్త గ్రే, బాంబల్లే ను, కివిజుగార్లు వారితో ముచ్చటించిరి.

కెప్టెన్ స్కాట్టు

లండను, మే 5:— నెయింటుపాలతో కొవ్వెటస్కాట్టు జ్ఞాపకార్థము నెలకొల్పిన స్మారకచిహ్నమును ఆస్కీయత్త చేతు బహిరంగపరచిరి.

పాకెల్లను దండయాత్ర

లండను, మే 5:— ఈబురువులో ఎనుద్యూరెన్నగారు బూగినదెమియన్ దండ వేరలేదు. కాబట్టి రాసునముద్రించి, నెడ్లలునుద్రించుటకు సాహాయ్యముపంపు యేర్పాటులు చేయవలసి యందు ననుకొనుచున్నాడు.

నై నీక సేవా శాసనము

లండన్, మే 4:— నై నీక సేవా శాసనమును నిరాకరించి నేయనలవలన దానిని పార్లమెంటులో రెండవసారి చదువు వచ్చును. హోల్లెగారు తీర్మానమును నిర్దిష్టించిరి. వీ రిద్దరు వివరములభ్యుత్సాహమును బలపరిచిరి. ఆర్థిక నితిగతులను బట్టియే వారు విలును ఆక్షేపించుచున్నాడు. ఎంతోమంది నై నీకులు కా తలపియున్నారని నై నీకాధికారులు చెప్పుచున్నారు. నై నీక శాసనమును గాని కావలసిందగుచుండరాదు. కాబట్టి నై నీకాధికారులను నిరాకరించుటకంటె తాము రాజకీయజీవితమును త్యజించెదమని లాడుకుబార్నిగారు చెప్పిరి. ఆర్థిక ఇబ్బందులను విల్లు మన్నించుచున్నది. వరాకువార కలంబించిన పద్ధతి నను సరించదలచితిమి. పరిశ్రమలకు అతనిరమైన సేవలొనికి తంప ను. యధ్యము 1918 వరకు జరిగియెడల ఆర్థిక ఇబ్బందు లకు నిజమవలెను హోల్లెగారు చెప్పినమాట నిజము కాదు. నేను (లాయ్డ్ బార్ని) ఆర్థిక కలకలములో వాణ్ణించిగా, వారు భయముచేదనియు, మనకు చాలినంత సాధనసంకల్పిత ల దనియు, ముద్ద చెరికలము జరిగినను, జర్మనీకంటె నిల ప్రొత్తుని ముండగలమనియు చెప్పిరి. ఒక హోల్లెగారు చెప్పినది నిజమే అయినచో, ఇప్పటినుండి గున క క్రితంతును వినియోగించుట యుక్తము.

వివరములభ్యుత్సాహము ధిరుదోరు తెలుగుగారు గతసారి విల్లును క్షుతిరేకముగ మాట్లాడిరి కాని వారి కష్టము అనుభూల ముగ ముచ్చటించిరి. ఈ విషయవర్తమను హెండర్సనుగారు ముగింపునకు చెప్పిరి. నై నీక సేవను యేర్పాటు చేయుచో వరాజమును తిప్పదని వారు చెప్పిరి. జాతీయభ్యుత్సాహ వాటు ఇయ్యకుండ ఊరకొనిరి.

లాయ్డ్ బార్ని గారి వాదములు.

రెండవసారి చదివిన విల్లునుగూర్చి లాయ్డ్ బార్ని గారు చెప్పుచు, దాని వామోదించినవారు మంత్రివర్గములో కొంద టు కలరిరి. ఆమోదింపబడకుండు ఆమోదించువారును విల్లు అనుభూలొనికి రావన్న ఉపయోగములేదని తలంచుచున్నా రు. మిత్రులందరివారి నైపులు చాల ఎక్కువగ ఉన్నమాట నిజమే, కాని సన్నద్ధులై యుద్ధరంగమును నిజగతముగా తన్నున. సన్నద్ధులైన వారులేకయుండునో పోయిన సులక్ష్మి రము రహ్యవారు జయంతలేక పోయిరి. కాని పోయినసంక్లి రముకంటె ఈవలెకన్యము మెలుకుగా నున్నది. రహ్యులు పూర్తిగా సన్నద్ధులై యుద్ధరంగమునకు వచ్చునట్లు ఆంగ్లేయ జను పరామరారును తమ నైపు దలను వా ధ్య మైనంతవఱకు అంద తీని యుద్ధ రంగమున చేర్చ గలిగి యుండవలయును. ఈ పంపకీయము మిత్రులందరివారి భారములో సాధ్యమైనంతవఱకు ఎక్కువభాగము నుమేధరిం పవలెను. అట్టి చర్యయొక్క ప్రామాణ్యమును, ఆచర్య నను సరింపనియెడల మనకు గలగు కష్టమును కేట్రువు లెరింగిన యెడల మనమిట్టివిల్లు వోకదానిని ప్రకటించి యామోదించి నామని జర్మనులు న వుచ్చుదురు. ఈ విల్లునల 200 వేలమంది ఈ నిమిషమున నై నీక సేవ నుండి వేరుదరని చె వుచ్చుచున్నాడు. ఇది చాల కష్టమైన మొత్త ము. మనవారు సామును ప్రోత్సహించుటలకు వర్తకమును నిజప్రకారము అటు వారుగనేనున్నది. ఇదన్నియు నిట్లున్నను మనకున్న భర్తమును యుద్ధరంగమున వెట్టవలసి సంకటిదకరాలేదు. అట్టిపయమును, వచ్చినయెడల మనకున్న సర్వమును యుద్ధరంగమున సంచుచుమని మిత్రులందరివారును కేట్రువులకుడ నమృతములును. విర్బుద నై నీక సేవా విల్లు వలన స్వల్పవినిపాటలు చేయువారు అకాంతిగింది తిరుగ బడవచ్చును. దేశభక్తిని మనము బోధింపవలసరయ్యలేదు దేశభిమానము మనజను యుక్తమ గుణమున కదా!

తియోడోర్ టెయిలర్ గారు

అమర్త కతుములోని వారైన తియోడోర్ టెయిలర్ గారు మొదటిసారి చదువబడిన విల్లు సంగీరింపబడిరి. కాని విల్లు ప్రస్తుత మనవరము తోచుచున్నందున దానిని తప్పదంగీక రించుమని తియోడోర్ గారు చెప్పిరి.

సర్ జాన్ నై నీక సేవా శాసనము.

విల్లు ననుసరించు విధానమునకే భేదాభిప్రాయము అ దయించుచున్న విప్రవాదాత్మకమునకు మితియేలేదు. దేశబలను నకు విల్లునలన సేమిద్రయోజనము నుండవలదని సర్ జాన్ నై నీక సేవా శాసనము.

హెండర్సనుగారు

చర్చనుముగించుచు హెండర్సన్ గారిట్లు చెప్పిరి. వారి తనమువారి ప్రభుత్వోద్వేగవర్తమావారు స్వారిచేయగూడదు ప్రభుత్వోద్వేగమువారును అట్లు స్వారిచేయ దలంపలేదు. కార్యకసమావేశ కార్యదర్శిగారితో తాము ఏకీభవించుచు తిమకు ముందుమాడవలసింది తేకనుచును, తమవార కక్షలను యు హెండర్సనుగారు చెప్పిరి. నిర్బంధనై నీక సేవనైనను లేక అనభిమునైనను మన మభిం షింకవలయునని వారు చెప్పిరి. కట్టకడటి శాసనముమోదిం పబడి అనుభూలొనికి వచ్చిన వెనుక 750 వేల నైపులు ముం డుకరాలేదు. దెబ్బప్రభువుగా రన్నట్లు 650 వేలైనను అధించలేదు.

“ఎల్ 20” అను జప్తును

ఇంగ్లాండు ఈశాన్యపు తీరముననుండి ఒక విశేషముం టిట్లు వెలుపుచున్నాడు. ఈ నైపును వచ్చినకొన్ని జప్తుల లలోఒకదానికి బాగుగా దెబ్బలు తగిలినట్లు కనవచ్చుచున్నది అదిల్పిన్నగా ఎగురవెడలెను. 2 నెలల యిది “ఎల్ 20” అను జప్తునై యుండవచ్చును.

ఎగుమతి దిగుమతుల వృద్ధి.

లండను, మే 6:—1915 వ. సం. ఏప్రిల్ లో వాడగ 1916 వ. సం. ఏప్రిల్ లో ఎగుమతులు 4848106 పానులకు దిగుమతులు 2048780 పానులకు వృద్ధియైనవి.

మహమ్మదీయ శత్రుశాసనము.

లండను, మే 5:—ఇక్కడ మహమ్మదీయుల కొక శత్రు శాసనము నేర్పాటుచేయవలసినది ఏప్రిలు 22 వ తేదీని సర్ బార్ని బద్ధవుడుగారు తెలుపుటలకల వ్రాసిరి. దానిని పుర స్కరించుకొని కాన్స్టెంటినుపై తప్పులు అనుక్రి వాల్తును అను తేజానంద తనకున్న చాలుగు యోరముల భూమిని ఇం టిని, దీనికొక ఇచ్చి వేసెను. ఈ మహమ్మదీయ శాసనము హిందూ దేశములో నుండెను. ఈ సంగతిని బద్ధవుడుగారు చాబల్లెను గానికి తెలిపి ఈ ఆస్తి ఇంకీయూ ఆఫీసువారు తమ స్వాధీ నములో నుంచుకొనుట కిరిరి.

టర్కీ

టర్కీ-రహ్యరంగము.

పీటగుగారు మే 5:—కాక్సును రంగమున బెబ్బు తైపున టర్కీవారు కొత్తగ ముట్టించిన వెనుక గొట్టితిమి. విట్టిను బెబ్బు కూడ రాత్రి యెదిరించి వచ్చును తాని తమి నేసితిమి.

టర్కీవారిని తేకముట.

పీటగుగారు మే 5:—కొనకొనిండురద్దనున్న స్థాన ములనుండి, టర్కీవారిని తమి ఆస్థానములను రక్షించుచున్న గారిని వచ్చిలలో పొడిచితిమి.

నేనగా దెబ్బలు తినినవారు

లండను, మే 2:— జనము బొన్సిండు సేనలో దెబ్బలు తినిన వారికిని, జబ్బు చేసినవారికిని బయటకు అంతించి మహ మ్మదీయతరువ్వు ఖయ్యీలను ఇచ్చివేసిన యెడల వారిని ఆంగ్లేయుల కిచ్చివేయుటకు టర్కీసేనాని అంగీకరించెను.

మెససో టేమియూ రంగము.

తరుగారి రిపోర్టు.

సిమ్లా, మే 7:—గజరంగమునందున్న నితిగతులలోమార్పు లేదని మూడవ తేదీని సర్ వెస్ట్ కామగారు తెలిపిరి. కటుదగ్గ రి దెబ్బలు తగిలినవారిలో మొదటిభాగము వచ్చియు కమేం డగు తెలియజేయుచున్నాడు. జబ్బుచేసినవారు కూడ వచ్చి వారు.

బల్గేరియా

బల్గేరియా సేన

ఎఫ్ ను మే 5:— బల్గేరియా సేనలో నుండి చాలమంది నైపులు వారిపోవుచున్నాడు. సోఫియానగరమునందు (తక్కు లతి నిరుత్సాహులై యున్నారు. టర్కీబల్గేరియా నితిగతులు కృత్రికముగ లేవు.

అలాగే ఒకటి రెండు మాసములు కూడగాని కాలమునకు ఇంకావలసిన కష్టపడవలెను.

కడచిన కొన్ని సంవత్సరములుగా ఇక్కడిజమీందారులూ నువకులూ కలకత్తాకును ఆరభాదములు ఎవరెగలవోనో వలసి పోవుచున్నాడు. రెండువందలయిందొండు విధముగా నిప్పటికి గ్రామమునా కడలిపెట్టివారు. వీరిలో చాలమంది కష్టపాతము చేసినది తెలుసు; వీరు కష్టపాతమునా కడలిపెట్టి ఇంతకంటె లాభకరములైన ఇతర జీవనోపాధులను వెదకుకొనుచు విదేశములకు వెళ్లివారు. ఒకరికంటె నెక్కువయిందొండువందల ముగ్గురు ప్రభుల సమయములలో వారిలో కొందఱు ఒకటి రెండు సంవత్సరములపాటు విదేశములకు వెళ్లియండి వారక్కడ మిశ్రుకొన్ని సంవత్సరము నిండవలసి వుండును. కష్టపాతమునావలన కూలివారుల కలనను అభించెదదాని కదిగోడుగా, ఇట్లకనిపెట్టుకొని నుండెడివారు కాలక్షేపముచేయుచుండెను. వారి కులములు (ద్రావిడులు) నిషిద్ధము; (వారు) తమను బహిష్కరించు బహుళము. ఈ కలనపువారు చేసినది యిచ్చములకు ఆరవెలకు హామీ మరలకాలమునకైనను సరేయాయెడిది అలాగ వోడ్లను కష్టపెట్టియున్నారెను. ఆరభాదపు కష్టపెట్టెల అరికంటె నెక్కువయిందొండువందల ముగ్గురు సాధారణముగా వీరేనో సంపాదించి మిశ్రుకొనియే స్వదేశమునకు తిరిగి వచ్చుచున్నారు. (న.కే.పా.)

పుదుచ్చేరి వార్తలు.

మాడుకలలనుండి మాత్రమే యుద్ధకర్మ బోధించబడుచుండి 17వ తరగతి సెనెటలలో 21వ ను మొదలవేసి నుండియు మొదటి తరగతిలోనికి జేర్చుకొనబడిన అన్నా లెడదీక దోసి గాడ్లు కార్పొరమపదవి పొనుబడిరి.

నైఋత్యులో జేరగోరిన 9 గురు (పుదుచ్చేరిలో నుండు) పైదొండులను నిన్నటి దినమున పేదవ్వలనకి తీసుకొనిరి.

కొలది దినముల క్రిందటనే జేరిన గాడు "మిలిటరీ ఫుట్ బాటు" ను సాపించి. "సోషియలిజ్మ్" అను జీయగారతో వీరు నిన్న సాయంకాలము "పుట్ బాటు" అటవాడి. సాయంకాల పంజామానంతరము నైఋత్యు సమద్రాస్తా నము సభాయకము జేయబడినది.

"ఎస్. ఎస్. యూజ్" అను స్త్రీయరు నిన్నటి దినమున 2వ తేదీ పుదుచ్చేరి చేరినది. కాకాళు పట్టణములో కొలాయి వెట్టుటగ అను పెద్దపెద్ద సీటిగట్టుట లనేకము వచ్చి నది. ఆ స్త్రీయరు నిన్నటి సాయంకాలము కలకత్తాకు బయలు చేరినది. మార్గమున మదరాసునకు ద్వి కొన్ని దినములు అండును.

నైఋత్యుల పంక్తిమున స్థలమున (చేరత్తు) విస్తీర్ణముగా జేయబడునను కలపున దాని సమీపముననుండు సెంట్రలు గానీను స్థలమున జేరిన ప్రదేశమునకు మార్చినది.

క్రిటికు హెడ్ పోస్టాఫీసు పోస్టుమాస్టరుగా నున్న నికోనాథ అయ్యరు గారు సెలవుపై పుదుచ్చేరినుండి బయలు వెదకుచున్నారు. వారి స్థానమున చెంగలపట్టు పోస్టాఫీసు హెడ్ క్లర్కుగా నున్న మత్తుస్వామి అయ్యరు గారు నియోగింపబడినది.

బి. ఏ. పక్షకు కల్లెన విడుగురు విద్యార్థులలో విడుగురు విద్యార్థులు కృతార్థులైరి. పాఠశాలల కన్నీటిక మే 10వ తేదీనుండి జననిసెలవులు ప్రారంభమగును.

ఒక ప్రియమయోగి.

కలకత్తాలో సోషియలిజ్మ్ జరిగిన సంగతి

సుమారు 15 దినములక్రిందట మంగళవారమునాడు ముగ్గురు కాబూలువాండ్లు కలకత్తాలోని వాటర్స పోలీసు స్టేషను మొదలవచ్చి సముక్త హైదర్‌అలీ బాగ్ అయ్యరు కల్లెల యోగియైపట్టు సముక్తము కలగజేసి మోసముచేసి పట్టు కీర్తించుచేసెను. ఈ కాబూలువాండ్లు క్రొత్తకలకత్తాకు వచ్చినవారు వీరు కొయిలగుట్టుయొద్ద కలకత్తా విడిచి పోవుట కొకసంకల్పమున మోసముచేయు కనిపెట్టుకొని యుండిరి. ఇట్లుండగా వారిసమీపమున సర్వంతిభక్తితో నోకముహా పూమకు జపహారినాడెప్పుడు ధ్యానిచున్నదై యుండుటయు, వామాలికయందలి పూసలనుండి తెల్లని పాలకంటి దగ్గర మొలకుచుండుటయు వారి కనుపించగా వారి కద్దురి ము కరిగి యాతనియొద్ద కరిగిరి. ఈవిధమున సర్వంతిభక్తుడు కాబూలువాండ్లు తన్ను సమీపించుట చూడగనే యా ముకు యోగి ముందరవేగముగ మాలద్రాప్తి పాలకర్మమును గురిపించెను ఈ విత్తివాండ్లుగలవల ముంతియెప్పుడయ్యగలిగిన కాబూలువాండ్ల దామోగిని పట్టింకగా జరుగు తన మహా

కీర్తిలన పాలన బుట్టించుచున్నానని బహుళచెప్పెను అంతట వారు మంగళాక్షయిల నడుగగా వానక్కెట్టుత్రం మిచ్చుటలో యోగిజి:దైవకకీర్తిలననే వదార్చుచుబడెనుగోరినవాడవా గ్గుమేపుట్టగలదని చెప్పెను. అప్పుడా కాబూలువాండ్లుమగ్గురు ముకుగులకన్నా త్తరుదెచ్చివానిని బంగారముగ ముచ్చునగా నతడు వాని ముకుగుడ్డలందు మూటకట్టి యచ్చి సమీపమున దలి సరియొద్దకుపోయి నీటిలో 15 నిమిషములు అంచుచునియు నట్లుంచుయెడల నది స్వచ్ఛమగు బంగారక్రింద మారగలనని యు చెప్పెను. అంతట వారుమగ్గురు యోగిచెప్పిట్లు చేసిరి. కాని యామూటల నీటినుండి వెకెత్తి విప్పిచూచినపుడు వారియత్నానా మెంత చల్లబడెనో, వారియత్న యెట్లంతరించెనో, వారిమొగములు చూచినకాని తెలియవు. ఆరాళ్లు బంగారముకంటె మారుగ చలనములేక గుంకరాళ్లయెడలెడెను. ఈమోసములన కడుపుచుండినవారు మాత్రమ యోగిజెనకు వచ్చినప్పటి కత దృవ్యమై డయ్యెను. ఆస్థలమునుండి యోగి యేదెసకా పారిపోయెనని తోచగ నెవరగా యాగ్గిమాను మరింత వచ్చెను. పిమ్మట వీరు పోలీసుస్టేషనుకుపోయి యోగిచేసిన మోసమునుగూర్చి వాఖ్యాలమిచ్చుటలో తాముమగ్గురు కలిసి నందావేసికొని యాతనికి రూ 5 ను సమర్పించిట్లు చెప్పిరి. ఈమాయయోగిని బట్టుకొనుటకు పోలీసువారు యత్నించుచున్నట్లు తెలియచున్నది.

చిత్రవార్తలు

రాజుగారి యుజ్జ్వలించి మంత్రి కోటలోనొక కొత్త భటునకు దొంగగొనివచ్చెను. రెండుమాసములునుండిన రాజుగారు వానిని బాడగోరి. అప్పుడు వానిని తీసికొనిపోయి మంత్రి "మత్స్యరాజు గారెద్దమహారాక్షత్ర గమల్లాదాలి రాజుగారు నీవయి నెంతని ఆడుగులే ఇరుకైపట్లు మహారాజా అనిచెప్పు. నువ్వెన్నాళ్లయింది పనిలోఉండి అంతయులే రెండువెల్లండి అనిచెప్పు. నీకేతుపనిచ్చారని ఆడుగులే మీరెండి అనిచెప్పు. అనిబోధించెను. దానిలోనాభటుడు తానెప్పుడయి జనబులనే వరుగుగా కల్గించుకొనెను రాజుగా: దగ్గరనుబోయెను" అంతట రాజుగారు వానినిబాది

"ఏమిరా ఎన్నాళ్లయింది నువ్వొక్కడం డి?"
"ఇరవై ఏళ్లు మారాజా"
రాజుఅక్కోర్తడే "నీవయి నెంత?"
"రెండు వెల్లండి."
రాజుకోపముతో "అరే! గాడిదలాగున్నావే మానే!"
"చిత్రము మారాజా మీరెండి" అనిచెప్పరాజు నివ్వెనడబోచ్చెను.

ఒక పండ్లద్రవము రెండు పెద్దగోటలు చేసెను తోటలోనుండి పండ్రెవ్వ రెత్తుకొనిపోవడం జరిగెనో కూలివారి కాపునెను. ఒక నా డిద్దరు కుంటరిపిల్లకాయ లాకగోట లోనికిపోయి ముమిడిచెట్టెక్కి పండ్లకోయ వారంభించిరి. అదిచూచి ఆగోటకాపు బరుగెత్తుకొని నచ్చుచుండెను. వారు నచ్చుచుండే వాకించి వారిద్దరు చెట్టుమీదకుండి గెంతి కని, "ఒరే వాడిక్కడ కూర్చో ఉన్నాం నేవుచుకొని చెట్టు కలగ" అని పలికి వరుమగ్గురు రెండోగోట లోకి పోయిరి.

"దానీ! ఆయిద్దరుపోతే పోయేరు! ఈడ్చిగట్టిగా వొక్కెస్తాతే!" అని నిశ్చయించుకొని ఆ కూలివారు ఆ చెట్టుక్రింద కూర్చుండెను. ఎంతసేపు గూర్చిండి. నెవ్వరను చెట్టుకరేన. తుదకు మోసముతెలిసికొని "అన్న! వీరబ్బనీ గ్గోసి పట్టాట్లు! ఎంతమోసం చేశారా!" అని వదిలి పోయెను

ఒక మోటారునుండి తోటవాడుబడిగతికేగెనుగ పరు గెత్తించుచుండెను. అదిచూచి ఒక పోలీసుజవాను ఆ బండి నాపికను నాజ్జ చేసెను. అంతట బండిలోనివానికి కోపము వచ్చి పోలీసువానిని "గాడిదా" అని తృణీకరించెను. అందుల కాపోలీసుజవాను న్యాయాధికారి దగ్గర రిపోర్టుచేసెను. న్యాయాధికారి వానిపై కోరికొంది జరిమానానిధించెను.

"అయ్యా, అయితే నేను పోలీసువానిని గాడిదా అని అనకుడదా?"

"అనకుడదా. పోలీసుజవానుని నవ్వు అగౌరవము చేయకుడదా."

"అయితే పోండి గాడిదనిమాసి పోలీసు జవానాఅని పిలిస్తేమికేంబాధ తీరుగదా?"

గాడిదా గాగాధేయియూ! నీకదిసంతోషంగా ఉంటే నేనునుకు అభ్యంతర పెట్టాలి?" అని నవ్వుచూపుకెను.

ఆ కట పతకు పోలీసుజవాను వైపుతిరిగి "నలాను య్యా పోలీసుజవాను గారు" అంతటను కొంతదూరమరిగి ఒక గాడిదనుచూచి, "నలానుయ్యా పోలీసుజవాను గారు." అని పలికిపోయెను.

దొంగలను తరుముట.

లావలోరు మే 6:-అధికారియిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. గత 4వనంబరు 17,18 వ తేదీలకు 9 గురు బందిగాలుదొంగలు ఆ ముఠములలో పులేజుకులలో ఫజ్జాకు ఇంటిలో వొరబడ గ ఇంటిలో వారును, చుట్టుపట్ల వారు గోల పెట్టి గోలవని గాగ్గిచుట్టు నలుగురుతో దొంగలమీద రాళ్లయవ్వ వారంభించి వారి పిక్క బలమునాపిరి. గాగ్గిచుట్టు వెన్నెంటిరెండు కొని పోయి దొంగలలో ద్విరి కట్టుకొనిరి. తరువాతలగురుపట్టు బడిరి. చెట్టులతిరిగి వారికి, తరుముకొనిపోయి వారికిని వారంతయువారు బహుళుతిచేసిరి. గాగ్గిచుట్టుచేసిన సాహాయ్య మనకై 400 రూపాయల వస్తును రిమిషను ఇచ్చిరి.

సాధువు కాపుర మున్న స్థలము

పోలీసువారు పెడకుట

కలకత్తా నుండి ఇంగ్లీషుమనుష్ర్తిక ఇట్లు ప్రాముచు న్నుది - కొంతకాలమునుండి భవానీపురములోని ఒక రాజపుత్రు డింటి పోలీసువారు కనిపెట్టు చున్నారు ఇతరుసాధ జేమ మచేసికొనినాడు ఇతడు తం ఇంటిలోకి ఆరాచకులను మోటారు దొంగలకు చేర్చుచున్నట్లు అనుమానము కలిగినది. చాలమంది దొంగలీలు మంచిదుస్తులను వేసికొని అక్కడకు వచ్చిపోవుచుండిరి. నాలుగుకోజులక్రిందట ఆ ఇంటిని పెడకగ డరి000ల కలగ రొక్కము దొరికినది. అంతట గార మెందు కున్నది. సాధువుసమీప ఉత్తరువుచెప్పలేకన్నాడు. పెద్దార ఆకునరకు కొక్క కలగ తమకాణమునుండి పోయిరిగుర్తు పట్టుకు సొమ్మింకుగురు వన్నపట్టుకొనబడి. పెద్దారకుకాణమునకు దొంగలు మోటారు బండిమీద వచ్చిపుడు వారిని నోకకు వికాపియను వలె నుండెట సాధువును స్వరద్రూపి అతడే జేమముతో వచ్చియుండును.

మొయిలు స్త్రీయరు.

బొంబాయి మే 6:- బొంబాయిని గత 10 వ తేదీన జడలిక మాల్యాఅను మొయిస్త్రీయరు ఈ నెల 4 వ తారీఖున నురక్షితముగ లండనుచేరినది. విదేశములనుండి తిరవాళెయ్య మున్న సాల్వెట్టుఅను స్త్రీయరు రాబోవు మంగళవారము తెల్ల వారు జానువ 2 గంటలకు వచ్చును. కలంచుచున్నారు. ఇంగ్లండుకు పోవుకసాటిసికొని సాల్వెట్టుఅను స్త్రీయరు మంగళ వారమునాడు సాయంకాలమే బయలుదేరి పోవును.

మ ద్రాసు కార్పొరేషన్ నో టీసు

ది 16-5-1916-వ తేది మంగళవారమునాడు సాయంత్రము 5-15 గంటలకు, కార్పొరేషను ఆఫీసు భవనమునందు మదరాసు కార్పొరేషను సభ సమావేశమగును.

అప్పు డీ కింద వివరించిన విషయము జరుపబడును

- (1) ప్రాండింగు కమిటీలోనొక సభ్యునియొక్క
- (2) (1) 14-4-16 తేది గల కార్పొరేషను ప్రాండింగు సనుభంది సైవల్ ఇంజనీయరుచే ఉపపాదించబడిన చిత్తు ద్రెయినేజ తీర్మానములలోని మార్పులపై రిపోర్టుచేయుటకని నియమింపబడిన కమిటీవారి రిపోర్టు.
- (3) కార్పొరేషను వారియోచనవిమిత మని గుర్తించబడిన 5-5-1916 వ-తేదిగల ప్రాండింగు కమిటీవారి యొక్క ప్రాండింగులోని విషయములను, 14-4-16 తేదీగల ప్రాండింగు కమిటీవారి యొక్క ప్రాండింగులోని 7-వ సంబరు అయిటుంజనరల్ డిపార్టుమెంటు జె. సి. మొలోని, 6-5-1916 పసిడెంటు

THE GREAT WAR.

Lloyd George Explains Conscription Bill.

ZEPPELIN DESTRUCTION: THE PRESENT FEATURE.

German Reply to America's Note---Decided Climbdown.

THE FOURTH ANDHRA CONFERENCE: ENTHUSIASTIC MEETING.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Fall of a Zeppelin.

LONDON, May 7. The Commander of the Grand Fleet reports that the ships which destroyed a Zeppelin were the "Galatea" and "Phaeton." The Zeppelin was apparently on scouting duty.

Vice-Admiral De Robeck at Salonika reports that at 2-30 in the morning the fleet heavily fired on and hit a Zeppelin passing over the harbour. The Zeppelin fell blazing at the mouth of the Vardar.

An official statement says:—It now appears that Zeppelin L.7 was severely damaged by the "Galatea" and "Phaeton" but its destruction was complete by a British submarine, which rescued seven of the Zeppelin's crew. The submarine was attacked and slightly injured by a German cruiser on her return journey.

It is officially stated that it has now been ascertained that there were some survivors of the crew of the Zeppelin which was wrecked at Salonika. Four officers and eight men there taken prisoners.

Two More Zeppelins Destroyed: British Cruiser's Success.

LONDON, May 7. The admiralty announces that a British light cruiser squadron yesterday destroyed a Zeppelin off the Schleswig coast.

Zeppelin Destroyed Near Salonika.

SALONIKA.—A Zeppelin raided the town at dawn. She was heavily fired on, and it is reported that she was destroyed.

Report Confirmed.

LATER.—SALONIKA.—This destruction of the Zeppelin is confirmed. Only one of the crew of thirty escaped.

Fired at and Exploded.

LONDON, May 7. STAVANGER.—As the "L-20" was beginning to roll dangerously in a strong wind, a detachment of soldiers fired at it at a distance of 60 yards. The Zeppelin exploded with a great detonation and was burnt.

The Raider Damaged.

LONDON, May 7. CHRISTIANIA.—The Crew of L 20 have admitted that the guns in Scotland damaged the raider.

Zeppelin L 9 Severely Damaged.

The Fisherman's Report.

LONDON, May 7. AMSTERDAM.—The Fishermen entering the port at Ameland report that zeppelin L 9 passed close to their ship evidently severely damaged.

Commander's Story.

LONDON, May 7. CHRISTIANIA.—A telegram states that the "L 20," which was one of the largest Zeppelins, broke in half when she struck a cliff and one of her gondolas was torn off. Seven men fell out and eight had previously jumped into the sea. Three remained in the wrecked airship, including the Commander, who destroyed the engines, throwing parts overboard. The Commander said that they left Germany at midday on Tuesday and journeyed to the coast of England. They returned at night, but the storm drove them out of their course, and their petrol was nearly exhausted on Wednesday morning when they sighted the Norwegian coast and decided to descend.

Zeppelin Hit the 40

A correspondent on the north-east coast says that one of the Zeppelins on May 2nd was apparently hit, as her movements were erratic. This was probably the "L-20."

Mr. Lloyd George Replies to Liberal Objectors.

Mr. Lloyd George Explains.

LATER.—Speaking on the second reading of the Conscription Bill, Mr. Lloyd George admitted that some Cabinet Ministers were more reluctant than others to agree to the Bill, the best argument for which was that those who were ready and those who were reluctant had unanimously concluded that the Bill was absolutely inevitable. It was true that the Allies had overwhelmingly superior numbers, but the superiority had to be in equipped men. Russia's comparative failure last year was due to lack of equipment. There had been a great improvement this year, but till Russia had completed her equipment, France and Great Britain, who were able to equip, should put every available man into the field. It was essential that we should take the utmost possible share of the Allies' burdens this year, and immediately the enemy realised the importance of our doing so and our danger if we did not do so, the adoption of the Bill would be the worst possible news to the German

General Staff. He regarded the estimate that the Bill would secure two hundred thousand men as an underestimate. He fully appreciated our responsibility for financing the Allies, maintaining trade, and difficulties of transport, but taking all into account we still had a substantial margin before we should have made the same sacrifices as France. He wanted the enemy and the Allies to know that if the time came when it would make a difference between defeat and victory, England would summon the whole of that margin to the colours. He ridiculed the idea that conscription would involve unfestive workers. Elemental virtues knew no class, and patriotism was one of the greatest of these.

The Liberal, Mr. Theodore Taylor, said that, in spite of having opposed that first Compulsion Bill, he would support the present Bill, as he believed that the situation made it necessary.

Sir John Simon's View.

Sir John Simon asserted that the differences between the supporters of the Bill and its opponents related to methods, not to objects. There was no limit to the sacrifice the country ought to make. But the problem involved the difficult and delicate adjustment of various needs. He did not believe that the Bill would, on the whole add to the National force and strength.

Country before Party.

Winding up the debate Mr. Henderson said that the Government had not allowed the General Staff to override it nor did the General Staff expect it to do so. He repudiated the idea that the Bill would be used to effect industrial compulsion. Referring to the criticisms made regarding his supporting the Bill while Secretary of the Labour Conference he said he wished it to be known that he chose the country before party (Cheers). He was convinced that the alternative to conscription was defeat. Seven hundred and fifty thousand did not come forward when the last Act was passed, not six hundred and fifty thousand as stated by Lord Derby.

Debate on Second Reading.

LONDON, May 7. In the House of Commons, Mr. Holt moved the rejection of the Conscription Bill at the second reading. Two other Liberals supported him, their objections being mainly economic.

Mr. Lloyd George said that he would rather be driven out of political life than accept the responsibility for refusing the demand of the military authorities for men whom the Bill alone could secure. The Bill met the economic objections raised. It was intended to follow the system of France. Where men were indispensable to home industries they would be kept at home. Mr. Holt's statement, that if the war lasted till 1918 we should be unable to stand the financial strain, was not in the least true. He had consulted leading financiers, and they were confident of our ability, however long the war lasted to outstay Germany. But, supposing Mr. Holt had been correct, it would be wisest to apply our full power forthwith.

The Liberal, Mr. Theodore Taylor, who opposed the last Bill, spoke in support of the present measure, and the debate was wound up by Mr. Henderson, who said he was convinced that the alternative to conscription was defeat. Nationalists abstained from voting.

Mentioned in Despatches.

Gallant Indian Army Officers.

LONDON, May 7. Sir Ian Hamilton mentions the following officers in the London Gazette:—Col. R. A. Gurruthers, Majora C. N. Macmullen, 15th Ludhiana Sikhs, and R. E. Hogg, 33th Central India Horse Capt. R. E. Conningham, 10th Gurkhas, and Surgeon Genl. W. Babbie.

A Very Gallant Fight.

Clan Macfadyen's Escape from Submarine.

LONDON, May 7. An account is published of a very gallant fight between the steamer "Clan Macfadyen" and a submarine. The latter opened fire at fifty yards, and the "Clan Macfadyen's" big gun immediately replied. The steamer was hit several times, but was not seriously damaged, and the crew were not injured. The steamer's escape was due to courage and good seamanship, as her speed was only eleven knots.

Steps to Restrain a Misstatement.

Defendant Apologised.

LONDON, May 7. Sir John Hewett and Mr. Hugo Hirst applied in the Chancery Division for an injunction restraining Mr. Walter Nockolds from publishing in any prospectus of Nitrate of Thorium Company, the statement that the plaintiffs had consented to join the Board of Directors. The Defendant apologised and undertook not to repeat his statement.

TELEGRAMS

Captain Scott Memorial.

LONDON, May 7. Mr. Asquith to-day unveiled the memorial to Captain Scott in St. Paul's.

Shackleton Antarctic Expedition.

Relief Ships to be Sent.

LONDON, May 7. Organisers of the Shackleton Expedition have practically given up hope of the "Endurance's" arriving at Buenos Ayres this season, and it is, therefore, felt that steps must be taken immediately to send relief expeditions to both the Ross Sea and Weddell Sea.

Zil-es-Sultan in London.

LONDON, May 7. Zil-es-Sultan is in London and visited the Foreign Office and India Office, Mr. Asquith, Sir Edward Grey, Mr. Chamberlain, Lord Kitchener and diplomatists called.

Mahomedan "Garden of God."

A Lady's Offer.

LONDON, May 7. In consequence of Sir George Birdwood's letter to the "Times" a lady named Constance Faithfull, of Tonbridge Wells, a former resident in India, has offered her freehold house and grounds of four acres at Walton-on-Thames and to meet the cost of laying them out as a Muslim cemetery. Sir George Birdwood has submitted the offer to Mr. Chamberlain with the recommendation that the property should be vested in the India Office and the cemetery administered by a Committee of Muslim elders.

Mr. Birrell's Successor.

LONDON, May 7. Mr. Harcourt is mentioned as Mr. Birrell's successor.

Other Resignations.

LONDON, May 7. It is understood that Sir Mathew Nathan, Under-Secretary to the Lord Lieutenant of Ireland, has resigned and that other resignations are probable.

The "City of Lucknow"

Torpedoed without Warning.

LONDON, May 7. Steamer "City of Lucknow" was torpedoed without warning. All the crew have been landed at Malta.

Silver Coining Question.

LONDON, May 7. The Montague Silver report says that both the position and the strength of the market are unique. No advance in price has ever been so sustained. Should price of silver exceed forty five pence it would then be worth while to ship to Europe and there refine the rupee thus creating a serious problem for Imperial Government. Considering that the size of the stock of rupees is nominally worth over 183 millions sterling, it would be impossible to recall and remint the metal quickly into coin with less silver contents, if the price exceeded forty six pence. The same would apply to the Straits dollar.

Steamer Clan Macfadyen.

Report of Submarine Encounters.

Steamer clan "Macfadyen" reports that a submarine in the Bay of Biscay fired sixty shots at a very close range. Clan Macfadyen pluckily replied and it is believed that she hit the Submarine several times. Three hours later she met another submarine whose torpedo missed her by a few feet.

Saving Daylight.

Parliament to Discuss Proposals.

LONDON, May 7. In the House of Commons, Mr. Asquith said that it was hoped to arrange an early date for the discussion of daylight saving. Mr. Samuel has written to Sir Henry Norman, who had given notice of a motion on the subject, emphasising the benefits which would accrue from daylight saving, especially the release of a great quantity of coal urgently required by the Allies and ourselves. He mentions that the Chamber of Commerce and the Government Coal Committee have unanimously urged its immediate adoption and that the managers of the great railways are strongly in its favour.

It is understood that Daylight Saving will be enforced on May 14th.

A Cardiff Steamer Sunk.

Crew Saved.

Cardiff steamer "Rusdon" has been sunk. The crew were saved.

Prince Albert has rejoined his ship.

Increase in the exports for April amounted to £4,648, 106, and increase in imports to £2,046,780, compared with April 1915.

France.

Violent Bombardment West of the Meuse.

LONDON, May 7. PARIS.—A Communique states that the bombardment has continued and has been most violent west of the Meuse, particularly in the region of Hill 304 and in the vicinity of Houcourt-Esnels Road. No infantry actions occurred.

TELEGRAMS.

General Haig's Communique.
Enemy Trenches Successfully Raided.

LONDON, May 7.

A Communique from General Haig says:—Last night under cover of bombardment we successfully raided the trenches near Authville. Our casualties were slight. Five prisoners were brought back and ten Germans were killed and many wounded. The enemy after bombardment raided our trenches southeast of Armentieres, but were immediately ejected. The enemy also attempted to attack our trenches east of Cabaret Rouge but were repulsed. There has been some artillery activity to-day. Considerable amount of successful airwork was carried out yesterday. The few hostile machines seen were driven off.

Civilians Evacuating Metz.

LONDON, May 7.

AMSTERDAM.—It is reported from a trustworthy source that civilians are evacuating Metz.

Violent German Bombardment.
Strong Attack Repulsed.

LONDON, May 7.

PARIS.—This afternoon's communique reports minor operations except west of the Meuse, where a very violent German bombardment was succeeded by a strong attack, which was bloodily repulsed except at isolated points in the front trench. There was moderate artillery fighting east of the Meuse.

The British Communique.

A British communique says:—The enemy last night sprung mines near Neuville, and one to-day east of Albert without altering the situation. There was considerable artillery activity during the night on the banks of the Somme opposite Hulluch. There is nothing to report to-day. Artillery was less active. There was the usual result of air fights yesterday. We drove down two enemy machines behind the German lines, one of which was wrecked. The pilot of our aeroplane fired on the occupants after landing, and returned safely. The other enemy machine was damaged. We lost an aeroplane, which was brought down in the enemy's lines.

The Paris Communiques.

PARIS.—A communique says:—Bad weather hampered operations on most of the front, where only artillery operations were reported. Bombardment was increasingly violent west of the Meuse in sector. Hill 304. There was moderate artillery activity east of the Meuse.

A later Paris communique says:—Westward of the Meuse after intense bombardment of Hill 304 with heavy asphyxiating shells yesterday, reaching last night to an unprecedented pitch, the French evacuated part of a trench on the northern slopes, which the German bombardment had utterly smashed, but our batteries checked an advance. The German attack during the night upon the woods west and north-west of Hill 304 were repulsed with the bayonet. It has been ascertained that Wednesday's attack was carried out by a fresh division, which sustained overwhelming losses. Persistent bombardment of the line from Morchomme to Camieres continues.

THE FRENCH COMMUNIQUE.

PARIS.—This afternoon's communique says:—The German attack yesterday evening after an intense artillery preparation against our trenches south of Libous was stopped by our curtain of fire before it reached our barbed wire. There was continuous and violent bombardment in the region of Hill 304 and in Haudromont Thiaumont farm sector. Strong enemy reconnaissance was repulsed south of St. Michiel. A score of our captive balloons broke away in the gale and several landed behind the German lines. A majority of the observers parachuted into our lines.

Russia.

The Russian Communique.

PETROGRAD.—We made slight progress south-east of Olyka and consolidated our gains. Violent counter-attacks were unsuccessful. Heavy enemy attacks in the region of the Tarnopol-Pezerna Railway were equal failures. On the Caucasus front in the direction of Baiburt fresh Turkish attacks were repulsed, also night attacks in the direction of Bitlis.

French Ministers in Russia.

PETROGRAD.—The Tsar received in audience the French Ministers Viviani and Thomas.

Italy.

An Italian Air Raid.
Airship Missing.

LONDON, May 7.

ROME.—A communique announces that five enemy attacks in the Topale and Adamello zones were repulsed with heavy losses. Two Italian airships dropped two tons of explosives on enemy positions east of Gorizia. One airship did not return.

Italian Destroyers' Activities.
Enemy Torpedo Boats Chased.

LONDON, May 7.

ROME.—Four Italian Destroyers on Wednesday chased ten enemy torpedo boats shelling them continuously. The destroyers only gave up the chase twenty miles from Pola when the enemy cruisers left the port. The seaplanes unsuccessfully tried to bomb the Italian Destroyers.

BRINDISI BOMBED.

Material Damage Insignificant.

Five enemy aeroplanes on Thursday bombed Brindisi. Material damage was insignificant, the hospital mostly suffered, four patients being killed and five injured.

French Submarine Activity.
Enemy Destroyer Sunk.

The French submarine on Thursday in the Lower Adriatic torpedoed and sank an enemy destroyer.

Durazzo Successfully Bombed.

LONDON, May 7.

ROME.—Four seaplanes successfully bombed Durazzo and returned safely.

Enemy Seaplane Destroyed.

One enemy seaplane was destroyed at Brindisi during the raid last week.

Turkey.

Russian Success in Turkey.

LONDON, May 7.

PETROGRAD.—A Communique says:—Southeast of Lake Nied were captured the enemy trenches. The enemy attacked northwest of Krochine, but fled before our counter-attack, leaving the killed and the wounded and much ammunition. Southeast of Olyka we forced the enemy to evacuate the wood. On the Caucasus front we dislodged the enemy from the positions at Serinakerind and bayoneted the defenders.

PETROGRAD.—A communique states that, at the capture of Serinakerind position in the direction of Baghdad, the Turks, who lost heavily, abandoned large camp and important material. At the occupation of Tribizond, we captured eight coast guns, fourteen six-inch Guns and artillery and baggage trains and other important equipment.

Greece.

French Advance in Balkans.

Austrian Official Arrested.

LONDON, May 7.

ATHENS.—The French have occupied Florina. They arrested the Secretary to the Austrian Consulate at Monastir, who was returning from Athens. The Austrian Minister at Athens has protested against the arrest. There have been many desertions from the Bulgarian army. Great depression prevails in Sofia, and Turco-Bulgarian relations are unsatisfactory.

IRELAND.

SITUATION IN IRELAND.

Death Sentences Commuted to Penal
Servitude.

LONDON, May 7.

The Illustrated Sunday Herald says, that it was announced in Dublin last night that, Countess Markievicz had been sentenced to death and that the sentence had been commuted to penal servitude for life.

DUBLIN.—The Sentence of death passed on John Plunkett, son of Count Plunkett, has been commuted to ten years penal servitude. Numerous other death sentences have been commuted to various terms of penal servitude.

F.-M. Lord French's Report.

LONDON, May 7.

F.-M. Lord French states that the situation in Ireland is quiet. The collection of arms in Dublin and the arrest of fugitive rebels are progressing satisfactorily. A strict cordon is still being maintained. Rebels attacked the police barracks at Oranmore near Galway, but the police held out till they were relieved. The situation in the West Riding of Galway is well in hand, and the rebels have been dispersed. South of Ireland is quiet and is steadily becoming normal. Ulster is normal.

Messages in the Trenches.

LONDON, May 7.

Captain William Redmond, M. P., has written to Mr. John Redmond, stating that the Germans put up in their trenches opposite the Irish Divisions notices saying:—"There is a revolution in Ireland. English guns are firing on your wives and children. The English Military Bill has been rejected." The notices also offered the Irish a hearty welcome. The Irish replied by singing Irish airs and Rule Britannia.

Shanghai Irishmen Denounce Rebels.

LONDON, May 7.

Shanghai Irishmen have passed a resolution expressing shame and horror at the disloyalty of a few of their compatriots.

Irish Rebels Shot & Imprisoned.

LONDON, May 7.

The rebel John McBride has been shot. The sentence of death in the case of two others has been commuted to life sentence. Three others have been sentenced to three years' imprisonment.

Four More Rebels Shot.

Other Death Sentences Reprieved.

LONDON, May 7.

It is officially announced that as a result of the trials the following additional Sinn Feiners have been shot:—J. Plunkett, E. Daly, M. O. Hanlon, and W. Pearce. Fifteen further Sinn Feiners were sentenced to death, but the sentences were commuted to ten years' penal servitude by the Commander-in-Chief. One death sentence was commuted to eight years. Two rebels have been sentenced to ten years. Other trials are proceeding.

SENTENCES OF PENAL SERVITUDE.

LONDON, May 7.

DUBLIN.—Countess Markievicz has been sentenced to penal servitude for life, and Count George Plunkett for ten years.

Trial of Casement.

LONDON, May 7.

It is expected that Casement will be tried for high treason by three judges, presided over by Lord Reading.

Irish Under Secretary Appointed.

It is officially announced that Sir Robert Chalmers has been appointed Under Secretary to the Lord Lieutenant of Ireland in succession to Sir Mathew. Nathan who has resigned.

It is unofficially reported that Harcourt succeeded Birrell.

Belgium.

The Belgian Progress.

HAVRE.—A communique says: Following the occupation of Shangugu, the Belgians continued to progress on the southern shore of Lake Kivu, and attacked the enemy's rearguard on April 21st and forced it to retreat headlong. The Belgians on April 20th occupied the German post of Israngi, which had been abandoned by the enemy.

GENERAL HAIG'S REPORT.

General Haig reports that last night and to-day, there has been artillery activity on both the sides about Mariecourt Threpat Arras, Loos, Saint Eloi and Ypres.

Austria.

Peace Demonstration at Budapest.

LAHORE, May 7.

LONDON, May 6th.—It is reported at the Hague that soldiers in Budapest fired on a demonstration demanding food and peace. Fifteen citizens and one Russian were killed.

AMERICA.

German Reply to American Note.

Position of the Merchantmen.

LONDON, May 7.

WASHINGTON.—It is officially announced that the German reply to the American note, promises that the Merchantmen within and without the Naval war zone shall not be sunk without warning nor without saving of the lives unless an attempt is made to escape. The German note adds that Germany expects that the United States will insist forthwith that the Britain shall observe the rules of the International Law. Should steps in this direction be unsuccessful a new situation will arise in which connection Germany will reserve to herself the liberty of decision.

Effect of the Reply.

LONDON, May 7.

NEWYORK.—The early reports that the German reply was uncompromising, adversely influenced the opening of the stock market, but notes and quotations from the new order to the submarines not to sink the Merchantmen without warning and regarding the saving of the lives caused an abrupt recovery.

Mr. Lansing on the Reply.

LONDON, May 7.

WASHINGTON.—Mr. Lansing referring to the German reply said, that mistakes by submarines were not admissible. He added that the United States might ask Germany for a copy of the previous orders to the Submarine Commanders for comparison with the new order quoted in the German reply.

Popes Message to Wilson.
Apprehension of Rupture Reflected.

LONDON, May 7.

WASHINGTON.—Apostolic Delegate has delivered to Mr. Wilson a message from the Pope. Its contents have not been revealed, but it is reported that it reflected Papal apprehension of rupture between Germany and the United States.

The Villista Bandits.
Killed and Wounded.

LONDON, May 7.

A detachment of the American Cavalry surprised a larger number of the Villista Bandits and forty-two of the latter were killed and many wounded. The American had no casualties.

Bandits in Mexico.
Agreement Between U. S. & Mexico.

LONDON, May 7.

WASHINGTON.—An agreement has been reached providing for co-operation between the adherents of General Carranza and American troops in clearing Northern Mexico of bandits.

LAHORE, May 6th.—The "Civil and Military Gazette" cables:—
LONDON, May 4th.—The correspondent of the "Central News" at Lima states that the German Bank of Peru has withdrawn large sums from New York at heavy loss. It is understood the Bank has acted under orders from Berlin.

Mesopotamia.

Military Situation Unchanged.

SIMLA, May 7.

General Sir Percy Lake reported on the 3rd May that the military situation was unchanged. The arrival of the first batch of sick and wounded from Kut was reported by the Corps Commander.

An Exchange of Prisoners.

LONDON, May 7.

The Turkish Commander has agreed to exchange General Townshend's sick and wounded for an equivalent number of Mahomedan Turkish prisoners. A ship will be sent to fetch them.

TELEGRAMS.

Gallant Conduct of British Troops.
Tribute from General Commanding.

SIMLA, May 7.
The following remarks were made by the General Officer commanding the Division regarding the gallant conduct of certain regiments in the operation on the 20th and the 21st January in Mesopotamia:—"I cannot speak too highly of the splendid gallantry of the Black Watch, aided by parties of officers and men of the 6th Jats, 97th Infantry and the 41st Dogras, in storming and occupying the enemy trenches. Their advance had to be made across a perfectly open bullet-swept area against sunken loop-holed trenches in broad day-light, and their noble achievement is one of the highest. The great and the most admirable gallantry of all ranks, especially that of the British officers in worthy of the highest commendation. They showed the highest qualities of endurance and courage under circumstances so adverse as to be almost phenomenal."

General Lake's Information.
THE WOUNDED FROM KUT.

SIMLA, May 7.
Information has been received from General Lake to the effect that the first batch of the wounded from Kut, which reached the Headquarters of the Tigris Corps on the 3rd May was composed of three British Officers and 173 Indians. On the 3rd, May parties of the Turks were sent out under the white flag in the Boit Alesia area on the right bank of the Tigris in order to bury their dead. Mutual arrangement for this purpose were made as since 7th April fighting in this neighbourhood has been almost continuous.

GENERAL JOFFRE'S SYMPATHETIC MESSAGE.

With reference to the recent operations in Mesopotamia, the following message has been received from General Joffre:—
The French army has followed with admiration the heroic defence made by the garrison of Kut-el-Amrah, a defence which nothing could break during a siege of 143 days except complete exhaustion of its resources. It has followed with the same feelings the brilliant efforts made by the relief column in the face of most unfavourable conditions of the country and climate.
I beg you will be so good as to convey these sentiments to the officer commanding the troops in Mesopotamia.
The following reply has been despatched to General Joffre:—
Please accept our most grateful thanks for your sympathetic message which has been at once conveyed to the troops in Mesopotamia. They will be cheered and encouraged by the assurance of the admiration of the great army which under your leadership has for many weeks broken the enemy's most powerful efforts to reach Verdun.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 7.
The following telegram dated yesterday has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The Germans are again attacking near Verdun. After bombardment with great violence they delivered a strong attack against the positions north of Hill 304. They were repulsed on the front as a whole, but gained a footing at some points of the advanced trench. The German bombardment afterwards continued with increasing violence on the sector of Hill 304. The enemy sprang mines against the British front without altering the situation.

The Russians have made some progress and have established themselves on the ground occupied near Olyka Railway station in Volhynia. The Russians repulsed attempts of the Turkish attacks in the direction of Baisurt 54 miles northeast of Erzinjan and also a Turkish attack in the direction of Bitlis.

A British light cruiser squadron destroyed a Zeppelin off the coast Schleswig. Another Zeppelin flying over Salonika was brought down by the fire of the Allied fleets.

SIMLA, May 7.
The following telegram dated the 4th instant, has been received by His Excellency the Viceroy from the Secretary of State:—

The French report a brilliant assault on the German positions north-west of Morthomme. The Germans attempted a small attack in Argonne, but were repulsed.

The British report the usual mining, artillery and air activity.

The Russians report the repulse of the attempted offensive which the Germans made south of Divinsk and near Lake Narotch. The Russians captured an important sector of the Turkish position in Upper Chorok. The Russians again drove the enemy back in the direction of Diarbekir.

Casualties in the last Zeppelin raid were six men and three women killed and 19 men and eight women injured. An aeroplane on the afternoon of the 3rd dropped bombs in Deal, injuring three persons.

The following telegram, dated the 5th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State for India:—

The French report that they extended and consolidated their gains on Morthomme. A small German attack on a recently captured trench was stopped. A demi-official statement says that the French are definitely passing from the defensive to the retaking of lost ground and gradually removing the menace against Morthomme.

The British report that the enemy, after heavy bombardment raided the trenches near Moncky, causing some casualties. There was mining activity on both sides.

The Italians report the repulse of three successive Austrian attacks in force on the Tonale zone and two on the Adamello. There was great aerial activity on the whole front.

Lord Kitchener, in the House of Lords, said:—"General Townshend and his troops did all humanly possible to resist to the last, and this reflects no discredit on themselves or on the record of the British and Indian armies. Lord Kitchener added:—"To adverse element alone was due the denial of success."

The Anglo-Indian Force.
Recruiting Meeting at Simla.

SIMLA, May 7.
A well attended meeting was held at the Gaiety Theatre this evening for the purpose of enlisting soldiers for Anglo-Indian Regiment, Major-General Walter, Adjutant-General in India, presiding. In opening the meeting he said:—"Ladies and Gentlemen, it gives me very great pleasure to take the chair at this meeting. In my capacity as Adjutant-General, I have had a great deal to do with the details of the scheme, which has recently been sanctioned. I am naturally considerably interested in its progress. These platoons, etcetera, are the first units which will be solely composed of Anglo-Indians, but the community has already had an opportunity of coming forward and showing its patriotism by joining certain units that have been impoverished during the war. We have raised two batteries of artillery, one for employment in East Africa and the other in Mesopotamia, a machine-gun company, several sections of motor cyclists and an armoured train detachment. In all these units the Anglo-Indian community has, I understand, been largely represented. I have, within the last few days, had the advantage of speaking to Major-General Sir Michael Tighe who was until recently commanding the troops in East Africa. On his authority I am able to say that the units with his force, which I have referred, have all done excellent work. He especially spoke of the machine-gun company, which from the nature of its organisation had greater chances of actual fighting than the others. He particularly mentioned to me the magnificent work done by this company which was drawn in detachments from various Volunteer Corps all over India and is very largely composed of Anglo-Indians. I understand that its Commander Captain James has recently been given the Military Cross by General Smuts on behalf of His Majesty the King-Emperor and I believe that some of the men have been recommended for the Distinguished Conduct Medal. The gallant behaviour of this company, I feel sure, will be a source of greatest pride to you all, and I have no doubt, will act as a strong incentive to the young men of your community to come forward and emulate their deeds."

The Hon'ble Mr. Abbott, who was the principal speaker, explained at length the scheme of raising an Anglo-Indian Regiment recently sanctioned by the Government. He said that times, out or number, he had emphasised the necessity of taking Anglo-Indians into the British Regiments. The object of the present movement was not so much to seek employment for the unemployed as to choose the very best from among the community to enlist for the fighting unit. What would be their political fate, he asked, after the war, if they failed. He had great hopes that Simla would do her best. He hoped that the Government would be able to spare the services of those who were willing to go and he finally appealed to the ladies to do their bit in relieving the situation.

Colonel Henry, Commanding the Simla Volunteers in the course of his address mentioned that a section of 12 men with an officer from Sanawar Military Asylum were leaving for British East Africa, which fact should be an incentive to the young men of Simla. He felt that in Simla there was a very large field for recruitment. It was for them to offer, and leave the rest to the Government. He concluded by mentioning that one of Mr. Abbott's sons was on active service, which showed that Mr. Abbott meant business.

The Recruiting Agent for the Punjab next made a stirring appeal, as a result of which eighteen young men forthwith enlisted for the regiment.

General Walter thanked the Hon'ble Mr. Abbott and the meeting dispersed with singing of the National Anthem.

Prohibition of Imports.

A Further List.

SIMLA, May 7.
A Press communique says:—"Intimation has been received from the Secretary of State for India, that it is proposed to prohibit the importation of the following articles into the United Kingdom from the 12th May, 1916:—Bladders, casings, and sausage skins, brooms and brushes, bulbs, flower roots, plants, trees and shrubs, canned, bottled, dried and preserved vegetables and pickles, horns and hoofs, ice, ivory, animal and vegetable, moss litter, rubber tyres and tubes for motor cars and motor cycles, salt, starch dextriniferina and potato flour."

WEATHER REPORT.

SIMLA, May 7.
The storm in Upper Burma has disappeared after giving local rain in Assam and some scattered falls in Burma and Southeast Bengal. Thunderstorms have caused falls also in the Peninsula, the only large amount being four inches at Cox's Bazar.

The depression of yesterday in Baluchistan has travelled into the West Punjab and the weather is unsettled to day over the greater part of Northwest India.

FORECAST:—A few falls in the Punjab and the surrounding hills and diminution of rain in East India.

A full list of the patrons of the Hindu University at Benares is in preparation and will be published shortly.

The P. and O. steamer "Mandala", with the homeward mails of the 30th ultimo arrived at Aden at 3 P.M. on Friday the 5th instant.

The question of the Board Gauge Railway connection between Delhi and Karachi has been referred to the Government of India by the Secretary of State for further consideration.

Calcutta.

Calcutta Revolver Purchase Case.

Sentences on Accused.

CALCUTTA, May 7.
Mr. Swinhoe, Chief Presidency Magistrate to-day passed judgment in the case in which Drummer Barrett of the Lincolns and an Anglo-Indian named Hogan were charged with cheating in connection with the purchase of a five chambered "Bulldog" revolver from the firm of Messrs. A. C. Coondoo and Co. The Magistrate after reviewing the facts of the case in his judgment made reference to Hogan's written statement which he put in. In it Hogan stated that he was a police informer and wished to obtain possession of a revolver for his own safety. This the Magistrate disbelieved, and was of opinion that he intended to get possession of the weapon in order to dispose of it to somebody not entitled to possess it. The Magistrate came to the conclusion that Barrett was simply a tool in the hands of Hogan. Barrett was sentenced to six months' and Hogan to one year's rigorous imprisonment.

Bengal.

The Pabna Disaster—Further Details.

TEJPUR, May 7.

The Up steamer "Durant" arrived here yesterday at 4 p. m. with the Serang of "Pabna, three Khaleasis, one fireman, two of his assistants, one driver a pilot and a passenger. As soon as the steamer moored the people flocked to it to get the news of the disaster. The Serang said that he made over charge to the second Serang after he left Barsua Ghat and went to bed at 12-10 a. m. At about 1-3 a. m. Parwala called him out and when he came from his cabin he saw the steamer about to capsize in consequence of a heavy cyclone. Water was passing over half the lower deck and within a minute or two the steamer turned turtle down. The mail steamer "Arjun" narrowly escaped, the Serang intentionally running her aground to save her. At about 1 a. m. the Up despatch steamer "Durant" picked up Serang and other men who were floating on the water with the help of planks and drift-wood. The S. S. "Arjun" picked up another of the crew. According to Serang's statement eleven persons were saved. There being deep water the "Durant" easily passed over the sunken steamer. A rescued passenger who is an up-country man working as fish mahader of Tezpur states that there was about 80 to 90 passengers with one or two Babus in the inter class cabin. He also stated that just after the cyclone began the pilot screamed out "Jahaz khara me le jao."

But Serang replied "Never mind no fear". And Kera-in Babu instructed the people to sit or stand calmly where they were. The steamer's crew numbered 31.

At about noon yesterday the cargo steamer "Guzrat" left Tezpur for the place of occurrence with Mr. Govan steamer Agent, and a Chief Superintendent. The Serang made a statement before the Deputy Commissioner this morning.

Punjab.

Punjab Muslim League.

Vice President Resigns.

LAHORE, May 8.
The Hon'ble Captain Malik Umar Hyat Khan Tuvana has resigned the Vice Presidency of the Punjab Muslim League. In a letter to the Hon'ble Mahomed Shafi he expresses disapproval of the methods followed by the league which, he says, have given rise to many not unfounded complaints.

Lahore Conspiracy Case.

Result of Appeals.

LAHORE, May 7.
The Punjab Government has now passed orders on the petitions of six men sentenced to death by the Special Tribunal in the Supplementary conspiracy trial. In the case of Hira Singh of Charar in Lahore district (accused No. 28), the Lieutenant-Governor has commuted the sentence of death to one of transportation for life. The sentence of forfeiture of property passed by the Tribunal has been maintained. The petitions of the other five convicts have been rejected.

Burma.

Sir Rabiindra Nath Tagore.

Rangoon Reception Postponed.

RANGOON, May 8.
Sir Rabiindra Nath Tagore who is on his way to Japan did not arrive by "Fazu Maru" in Rangoon till late last evening.

Consequently the reception in his honour was postponed to this evening.

The Burma Oilfields.

American Oil Drillers' Grievance.

RANGOON, May 7.
There arrived to-day from the Burma Oil Co's fields, Yeangyong, 44 American oil-drillers, who ceased work on the 1st May. In the course of an interview with a local newspaper's representative the men stated that they were not on strike, but they had a reasonable grievance. Owing to the war, prices of foodstuffs have risen 40 per cent, and they said that wages of 50 dollars extra should be added to their present salaries of 150 dollars per month, and Rs 25 to their present messing allowance of Rs. 175. The Company declined to accede to their request, and they left the service. The trouble is apparently a long standing one, for the men say that for two years a polite demand for an increase in their wages was made, but no heed was taken. They allege that their engagement was made by misrepresenting that a princely messing allowance and well furnished bungalows would be given, whereas their messing allowance was barely sufficient to keep them and their families together, and the houses, in some cases, were mat huts and insanitary too and only half furnished. They consider their wages less by 50 dollars than in any other part of the world.

The Director of Industries, United Provinces has issued a report by Mr. T. P. Srivastava of the Technical Laboratory which embodies the result of practically a year's experiment with babul pods, the object being to enable them to be used for tanning.

number.

BOMBAY, May 7.

Indian Womens University.
Constitution of the Senate.

Indian Industrial Commission.
CHAIRMAN'S ARRIVAL.

The Yeotmal Conference.
President's Speech.

South India.

Golden Days.

The Andhra Conference.
(FROM OUR OWN REPORTER.)

and others, including the members and the president of the Reception Committee. National Songs were sung in wild enthusiasm by the young Andhras. National flags were displayed. The whole scene was reminiscent of Baptista days. Mr. Ayyagari Achuta Rao led the procession on horse back in an Arab dress. The whole town was aglow with enthusiasm and expectation. The Young Andhras were most conspicuous in all the places throughout the town. Many delegates from all the Districts are arriving. The prominent amongst them to-day are Messrs. Nemai Pattabhatnam, Sedimbi Hanumantharao, Vemavarapu Ramadas Pantulu, P. T. Srinivasayangar, Bhoopatiraja Venkatapatiraju, Sanagapalli Ramaswamy Gupta. Mr. Gupta, as the oldest conference organiser, had the honour of holding the Harati Plate throughout the procession. The local Brahma Sadhana Ashram organised Bhajana, Ushah Kirtanam and prayers to celebrate the National rejoicings. 500 Delegates were registered upto ten O'clock. Arrangements were made on a most grand scale. Convenience of the delegates is splendidly looked after. 250 Volunteers are enrolled. The Mahila Sabha meets this evening.

BRIEF TELEGRAMS.

The services of Mr. H. M. Lefroy, who is at present on special duty with the Imperial Agricultural Department, and of Mr. C. F. Beeson, Forest Zoologist, Dehra Dun, have been placed at the disposal of the Army Department for employment in Mesopotamia to inaugurate a system for the destruction of flies.

Sir Aurel Stein, on his arrival in England, will be placed on four months deputation to deal with his previous Central Asian Collections. As regards his more recent collections the larger specimens are at Lahore while the smaller and more valuable ones are at Srinagar, where Mr. Andrews has them in safe keeping.

LATEST TELEGRAMS

Prince of Wales.

VISIT TO THE ITALIAN FRONT.

LONDON, May 2.
The Prince of Wales has gone as a guest of King Victor Emmanuel to the Italian front accompanied by the King. His Royal Highness visited the most advanced line on the lower Isonzo amid an incessant roar of the artillery. The Prince was accorded an enthusiastic welcome.

French Schooner Sunk.

LONDON, May 7.
The French schooner "Bernadette" has been sunk.
Eight were picked up. Twenty six are missing.

Swedish Ship Burned.

The Swedish ship "Mars" has been burned by German submarines.

తెండ్లమహాజన సభ

అధ్యక్షశాసనసభ

[illegible]

గుంటూరు జిల్లా పరిధిలో గడచిన నెల 30 వ తేదీన
మృత్యువాతి బానిసే మరణించిన యీ డిశిముఖాను
బాన్ బహదూరు మంటూరు ఆదికారాణ్యుని గారి మరణంపై
ఈ జేతనంకును అందులో విశ్లేషణ గా. ఆంధ్ర
శాసనమున కలిగిన సుతామిని నెలబెట్టుటకు గాను
గుంటూరు పురపాలక సంఘం వద్దనున్నది.

మదరాసు అందు సదరన్ చుహారాస్ట్ర రైల్వేకంపెని

(లిమిటెడు)

నోటీసు

గుత్తి (Goaty) డిస్ట్రిక్టు లైన్స్ ముద్దనూరు జూబూరు (రెండు డివిజన్లలోనూ) నడుచుచుండు నవ సెక్షన్ నుకొరకు రివిన్యూ మెయిన్ లైన్ ను సెక్షన్ లో కంట్రాక్టులనిమిత్తము తెండర్లు కావలయును. తెండర్లు ఫారము, రెండు రూపాయలు చెల్లించుచో, రాయపురములో నుండు డిఫినిషన్ యుగ ఆఫీసు నందుగాని, గుత్తియండు డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు ఆఫీసునందుగాని దొరుకగలదు.

నిర్ణీతమయియున్న ఫారములతప్ప యితర మయినవి పరిగణింపబడవు. సెక్షన్ నుండు వను లన్నియు డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు ఆఫీసులో దొరకు కంపెనీవారి నిబంధనల ప్రకారము జరుపబడ వలెను. ప్రతి తెండరు ఏబది రూపాయల డిపాసిటు సహా పంపవలెను. అగ్రిమెంటు వ్రాయుటకు కోర బడినపుడు వెనుకతియ్యవారు డిపాసిటు సొమ్మును పోగొట్టుకొనుదురు.

తెండర్లు 31-5-16 తేది వరకు 2 గంటల వరకు తీసికొనబడును. ప్రతి తెండరు కవరులో పెట్టి సీలు చేయబడి డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు యం. అండు యస్. యం. రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్ గుత్తి అండ్ పైన్ అగ్రిమెంటు వ్రాయబడి యుండవలెను. కవులమీద Tenders for Revenue Maintenance Sectional Contract for 5th Section, Goaty District, N. W. Line. అని వ్రాయవలెను.

రైల్వేకంపెని, అన్ని టెక్నికల్ లెక్కలను తెండరునుగాని యరిడేవినిగాని అంగీకరించుటకు హామీ పడదు.

ఇదివరకు రైల్వేలో పనిచేసేయుండని తెండరుదార్లు వారి తెండర్లలో సహా వారివారి సన్మాన పత్రములను గాని, తదితర విషయములను గాని పంపవలెను.

కృతార్థుడైన తెండరుకు, ఆ సెక్షన్ లో తనకును, కావలసినయెడల అట్టి సీజను టెక్నికల్ యింజనీయర్ రేటులో సెక్షన్ రేటునకు సీజను టెక్నికల్ ఇయ్యబడును.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామోజివ్"ను యువయోగింపవలయును దానినువయోగించిన బాయిలర్లు ప్రక్క పట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్లపట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆనమునున్న గొట్టములనున్న ప్రక్క పట్టుకుండగను శుభ్రముగా నుండును. ఈ కామోజివ్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించి యు సలహాను గురించియు అసలుయేజంట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు. 2-8-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు

389 ఇంజనీరింగు వర్కు

తపాలపెట్టె నెం 553 రు మదరాసు

(వై కామోజివ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ మదరాసు గోరునప్పును.)

వజ్రగుళిక

20 మాత్రలగుల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు నరవటుత్వము కారణములు రక్త పుష్టి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీర్ణోత్పత్తియువలన గలుగును. వ్యభిచారము నుభిరోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుట అమృతాంజనం డిపో, గి తంబు సెట్టివిధి మదరాసు.

కస్తూరి

విష బ్యూరములకు, కలరాకు, నుంధికి, బాలెంతోగము ముల వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యువయోగమైన మంజని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రేయవగుటచేతను, నవరస సమయము లందువారకుట దుస్తరము మా డిపోయిండ్ల కస్తూరియందితర వచారము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతావృనుండి కొనక వారలకివిషయము తెలిసియున్నది. కొననివా గొకసారి నోటికించినజము. తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గాని మానపోదు రులం 1-కి రు. 80-0-0

అమృతాంజనం డిపో మదరాసు

హనుమాన్

చర్మవ్యాధులకు అత్యంత ప్రయోజనముగ వాడు

బోరక్సునబ్బు

సౌందర్యమును కాపాడుకొను స్త్రీలు, పురుషులు సర్వకాలములందు ఉపయోగించవలయును.

ఎస్. రంగనాథం సెట్టి అండు బృందర్పు, మదరాసు,

నియమ (REGD)

255

హోల్ ఆయిల్

సింహ హోల్ ఆయిల్ పెంట్రుకులను వృద్ధి చేయును. నెరసిన పెంట్రుకులకు, ఎత్తని పెంట్రుకులకు సహజమైనది. రాజు పెంట్రుకులకు అత్యంత ప్రయోజనమును చేకూరుచును. ఇది బహురమ్యమయిన నువాకనలతో పాడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పువ్వులతోపాటుండును.

గొంగి 500 మైలుదూరంనుంచుబడిన ఎక్స్‌ప్రెస్ నుండి దాని పరిమళమునకు ఒక నువ్వులతరకము నిచ్చిరి. మతియు భావపాదయించుబడిన ప్రదర్శనను బొంబాయి నగర్ సాహెబ్ హిజ్ ఎక్స్‌ప్రెస్ లాన్డ్ వెల్లింగ్టన్. జి. సి. వి.ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రిక నిచ్చిరి. ధరలు: బుడ్డి గిడ్డ ౧౦-౦-౦, 3కి ౨౦-౦-౦, తపాలాకర్పణ ప్రత్యేకము. సోల్ ఏజంట్లు: కాసు అండు కో, సి. పి. టాకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

1000 రూపాయలు బహుమాన మివ్వబడును.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా రిజిస్టర్డు

ఈ మురబ్బాకు సాలామిసిరి కాదని యజ్ఞప్రయోగికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యివ్వబడును.

దేశభాగ్యముగల్గి బాల్యములోనే ధాతువులను కలిగినవారికి వృద్ధత కోరికలు బలవీనమై, మరణకాలమునగల్గి ముఖము పడబడించుచుండు. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బా నేరించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బలవీర్య సంపన్నులయి పృథ్వికాశించుచు తర కాలము నుభవిం జేయుదురు.

REGISTERED

సాలామిసిరి మురబ్బా - ధాతుపుష్టి కలుగును.	సాలామిసిరి మురబ్బా - విశేష బలము కలుగును.
సాలామిసిరి మురబ్బా - పుష్ట్యు పులికలు మాడను.	సాలామిసిరి మురబ్బా - రక్తము వృద్ధి చేయును.
సాలామిసిరి మురబ్బా - ధాతువు మూత్రముతో కలిసి సాలామిసిరి మురబ్బా - ఆకలి యెక్కువగును.	సాలామిసిరి మురబ్బా - చక్కని మెరుగు నిచ్చును.
సాలామిసిరి మురబ్బా - నీరసము మాడను.	సాలామిసిరి మురబ్బా - ఉత్సాహము, శక్తి, బుద్ధి, సాలామిసిరి మురబ్బా - బహుమూర్తి వ్యాధితొలగును.

ఈ మురబ్బాకు తొలబడు, పెండి, బంగారు భస్మములు ఎన్నిటికిని సమానముగావు సాలామిసిరి అడవి ఒకజాతివండు. ఇది కాబూల్, కాంధహార్ దేశములలో వైశువున్నది అక్కడిజనులు యీ వండును విశేషముగా తినుచున్నారు. మనదేశపు 4 గురు ముఖ్యము బలము ఆదేశము ఒకమదికి గలదు. మనదేశములో అనేకులు ఉరలగడ్డ, క్వామగడ్డ యొక్కలైనవాటితో తయారుచేసి సాలామిసిరి అని చెప్పి మోసముచేయుచున్నాడు. మా మురబ్బా అట్టిదికాదు. దీని సాలామిసిరికాదని నిర్ణయించు వారికి 1000 రూపాయలు యివ్వబడును. మేము యిహముగా యిచ్చెదమన్న మొత్తముగా యివ్వబడునట్లు కోర్టు యాలముగా పరమామిత్యముగ. ఈ మురబ్బాకు పృథ్విమొకను నేరించి మంచిబలమును పొందుటకై గొప్ప మంచులతోచేర్చి తయారుచేయుచున్నది. ఆహార పుత్రికను బోషణమునో పంపబడును.

కార్డునాసి వి. పి. ద్వారా తెప్పించుకొనవచ్చును. డబ్బీ 1 కి రు. 2-0-0 లు.

తపాలాఖర్చు 1 డబ్బీ మొదలు 3 డబ్బీలు వరకు 0-5-0.

తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము. దరఖాస్తుదారులు తమ చిరునామమును విశేషముగ వ్రాయవలయును.

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవైద్యులు,

నెల్, అవెన్యూలో, బెంగళూరు సిటీ.

Amrutanjana

Best Indian Pain Balm.

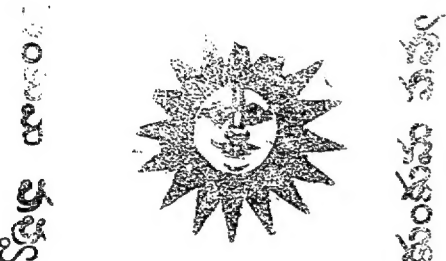
తల నొప్పిలకు! నొవ్వులకు!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పిలకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలవేలు విక్రయము
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0
తలనొప్పిలకు నొవ్వులకు, వాయువుతో బాగుగొట్టును
పొట్టనొప్పిలకు చాలా బాగుచేయును. పొట్టనొప్పిలకు
వనసూరికలచే హిందూ దేశమునకు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారా.
నువాసన గలిగి యుండును.
అమృతాంజనం దీహా 6, తంబుకెట్టివీధి, చదరాను.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
నూనె వోరకును. కొనువారు మార్కెట్లో
రక్తం గమనింతుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ
(53) 21, హమ్మింగ్స్, బాంబాయి

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు పడుపుటయేన, చాలిని వాగుటయే
గలగు తరీకీయను నెచ్చుటయేన మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడ
చుకో యేమేధాగడులు యేమేచనుచున్నారో అది చది
వోయినపుడు స్వల్పముగాచేయ రిశేరును యాయంతయు
వెల్ల అభ్యాసభూమిగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
వోరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి
గతర్న మెంటువారివద్దనుండి లైసెన్సు యిప్పించి వంతుడును,
మొంతుల పీసు 50 రూపాయలు కట్టవలయును.
తరీకి క్లాసులు జూన్ 1 వ తేదీ నుండి ప్రారంభమగును.
క్లాసులో చేరలచిన విద్యార్థులు మే 31 వ తేదీకి గాని
అంతకు ముందుగాని ధరభాగము చేసికోవలయును. పాఠ
శాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు టాటా హోటలును,
ఈ క్రింద నుడవారినుచారికి వ్రాసికోవడు.
(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

DIRECT IMPORTERS.

- అనేక వి.పి. కంపెనీలవారు వచ్చు
ధరలకు ప్రకటించియున్న యీ దిగువ
వివరించిన వస్తువులదీయవలయు మిక్కిలి
తక్కువ ధరలకు విక్రయించబడును.
1 సిల్వర్ రాఫ్టోపు 1-14-0
2 బెజులీవరు 2-4-0
3 డీటా గ్లెస్ 2-8-0
4 రైల్వే రెగులేటరు 2-10-0
5 ముగ్గులు చిన్నగడియారం
6 డీటా గ్లెస్ 4-2-0
7 డీటా గ్లెస్ 6-0-0

అడ్రెస్:- గాతా అండు కో
6, రిజర్వ్ బాంకురోడ్డు, మదరాసు

తామర తైలము

డబ్బీ వెల 1-కి 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0
అమృతాంజనం దీహా 6, తంబుకెట్టివీధి, చదరాను.

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక

(ప్రస్తుతము మూడుమాసముల కొకవార్షికముగా ప్రకటింపబడుచున్నది.)

355 మొదటిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది.
వైద్య విద్యను బోధించు అనేకవర్తకుల వైద్య
కామ్రూలుగల నవాజును కరస్పందెన్సు వైద్యమును
భిన్నాభి ప్రాయములను పాటించక నమస్త వర్తకుల
వైద్యకామ్రూలుగలందుకు సత్వమును ఈ పత్రిక బోధిం
చును. ప్రపంచమునది నమస్త వైద్యవర్తకులకు వానియొక్క
సంగ్రహచరిత్రను చదివరులు ఈపత్రికా మూలమున గ్రహిం
చగలరు. వైద్యసామాన్యము గొప్పవ్యాధులను గ్రహించి
చికిత్సజేయు మార్గములను, వైద్యవిశేషములను లేకనే వైద్య
కృత్రియము లేజనులు సామాన్యరోగములను ముడుపున
మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది.
చందా సం॥ 1-కి 1-4-0 అం. విదేశసంచిక రూ॥ 0-6-0 అం.
డాక్టరు కె. వి. సుబ్బారావు, ఎం. బి.,
(హోమియో) 98 అన్నాపేట్టివీధి మదరాసు

మీ కి వసరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత
పోయినట్టిగాని పనులనుగురించియు, ఉక్కు,
ఇనుమవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచ
బడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప
కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామా
నులను గురించిన అన్ని విషయములను గురిం
చియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిచేనే సంకతి
సందర్భముల సలహా నాలోచించవలసినది.
వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల
కిచ్చుటతోను కోరినంతనే వానిని సకాల
ములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు
మోగినవారు.
విలాసము:—

ది సాఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం 55కి రు,
389 మదరాసు.
(వై కామోజిషన్ గోడనర్వసు ఈ పత్రిక
చేరుకూడ నడవారింప గోరుచున్నాడు.)

188 మంచి ధాతువుతో మదులకోటకు
ఇంక చీకటిలో వెలసెనున్నారా?
నిరుదనమంజరిమాత్రము. 40మాత్రముగల దెబ్బ క్రయము రు 1.10
ను ప్రసిద్ధముగా నుండునపుడు ఇంకేమనును ఏమి
అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము చాల్యమందు చెప్పవల
సడికచేరే తెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంగ్లీషు
సామాను, నపుంసకత్వము, బలహీనము, రక్తకోవము,
అల్పజీవు, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను నివార్య
చు క్రింద విషయములలో పోగొట్టును. రాజవైద్య కారాగృ
హమునది కేకవడి, 20, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

1-0 పుటల పుస్తకము దొరికితము
ఆరోగ్యమును కాల్వలకునుబాంతుల స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి
జీవసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయాస్పత్రి ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జి
యు మేమే భరించినం చెదము. మెంటునే వ్రాసేము.
వైద్యకామ్రూ మునిశింకర్ గోవిందజీ,
అతంకగ్రహబౌద్ధధామం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మోహనీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0
ఇది మనోహరమయజేయు విద్యాధులు, పీడర్లు,
ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి నుభవిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును.
అమృతాంజనం దీహా 6, తంబుకెట్టివీధి, చదరాను

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్నంజిల్లా అనకాపల్లి జూనుందు రాధాకృష్ణ
స్టీమ్ ట్రాక్ కంపెనీవారివల్ల ఈ 1916 సం॥ మే
1 వ తారీఖు లగాయతు మిక్కిలి వచినవర్తకుల ననుసరించి
చక్కని యేర్పాట్లతో ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థము అనకా
పల్లి మాడుగులగ్రామమును వోడవరము వద్దాదిగ్రామముల
మార్గముగా స్టీమ్ మోటారుబండ్ల రాకపోకలు స్థాపించబడును.
ఈబండ్లలో మొదటి రెండవ తరగతుల చోట్లు మాత్రమే
అనుర్వబడియున్నవి.

బండ్ల రాకపోకల కాలములవివరం.
(1) మాడుగులనుండి తెల్లవారి గం 5 ని 30 కు బయలు
దేరి వద్దాది వోడవరముమీదుగా అనకాపల్లికి గం 7 ని 45
కు చేరును. (2) అనకాపల్లినుండి తెల్లవారి గం 10 ని 15 కు
బయలుదేరి వోడవరము వద్దాదిమీదుగా గం 12 ని 30 కు
మాడుగుల చేరును. (3) మాడుగులనుండి తగలు గం 1 కు
బయలుదేరి వద్దాది వోడవరముమీదుగా గం 3 ని 15 కు
అనకాపల్లి చేరును. (4) అనకాపల్లినుండి రాత్రి గం 9 ని 20
కు బయలుదేరి వోడవరము వద్దాదిమీదుగా రాత్రి గం 11
ని 35 కు మాడుగుల చేరును.

టిక్కెట్ల క్రయముల పట్టి.

టిక్కెట్ల విశేషము	మొదటి తరగతి	రెండవ తరగతి
అనకాపల్లి - వోడవరము	0-12-0	0-6-0
అనకాపల్లి - వద్దాది	1-2-6	0-9-8
అనకాపల్లి - మాడుగుల	1-8-0	0-12-0
వోడవరము - వద్దాది	0-6-6	0-3-8
వోడవరము - మాడుగుల	0-12-0	0-6-0
వద్దాది - మాడుగుల	0-8-0	0-4-0

హెచ్చరిక:—11 వయస్సుకు లోబడిన పిల్లలకు అర్హ
చార్జీలు పుచ్చుకోబడును. మొదటితరగతి ప్రయాణికులకు
25 పానులున్న రెండవతరగతి ప్రయాణికులకు 20 పాను
లున్న చార్జీలు మించుచుండుటను. ఇంకను హెచ్చుట
5 పానులకు పైట 1-కి 1 వై అనగా ఒక డబ్బుడి కంటకు
చార్జీ పుచ్చుకోబడును.

రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాంసిట్ కంపెనీ, అనకాపల్లి.
ప్రాశ్రయితుడు:—వాగులకొండ రాధాకృష్ణయ్య, చదరాను.

N. Radhakrishniah,

148-149, Devarajamodali Street, Madras.

సదాచారము

సాంధ్యతాత్పర్యము
నూర్వ్యాపయత్నాన్ని శ్రమలు మొదలు రాత్రి
శయించునంత ఆచరింపవలసిన విధులన్నియు ధర్మకామ్ర
వచనములలోను తెలుసు చరక నుకుళితాది వైద్యగ్రంథ
వచనోదాహరణములతోడను సుత్రములు మున్నగువానికి
తెలుసు చాత్పర్యమును ఇందు వ్రాసియున్నాము.

దీనినుండుగల విషయములు:— పౌరీశస్మరణము 15
విధములు, ఋగ్వేదియ పౌరీశస్మక్తములు, పౌరీశకాల దర్శ
నీయములు, మూర్తిపురీషాత్సర్గవిధి, శౌచవిధి, గంధూక్షవిధి,
గ్రాహ్యదంతకావ్యములు, దంతధారకావ్యములు, నివీధ
విధులు, ఋగ్వేదియ పౌరీశస్మక్తవిధి, యజుర్వేదియ
పౌరీశస్మక్తవిధి, స్వాహా జపవిచారణము, ఉర్ధ్వ
పుండ్ర భస్మధారణవిధులు, తృచాలప మూర్త్యునుస్కార
వద్దతి, సౌరమంత్రములు, నూర్వ్యాపయత్నము, శుభధ్యానము,
ఆత్మయజ్ఞము, సమకచయక బ్రాహ్మణములు, బుద్ధి, విష్ణు,
సారస్వత, వసిష్ఠ, గణపతి, రాత్రి, స్వప్న సూక్తములు,
ఋగ్వేదియ యజుర్వేదియ భోజనవిధులు, భోజ్యవహర్
ములు భోజనానంతర జప్యమంత్రములు, బంచాయతిన స్థాపన
విధానము, యజ్ఞోపవీత ధారణవిధి, తైలాభ్యంగ తైలాభిషేకములు,
అమావాస్యతీల తర్పణము, తాంబూలవిధి మున్నగునవి
ఎన్ని యోగ్యులు. అందఱు శరింపవలసినది. 1-8-0.

ఇతరగ్రంథములును లభించును.
చిగునామా:—ఎడెటరు స్వధర్మవర్ణికాశిని, గుంటూరు.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీయర్లు

288 24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు
మోటారుకోసం బోస్టు, మదరాసు.
మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును పడుపువిధానము
ని బోధనాభ్యాసముల గలపనులును. ప్రత్యేక గమనిక:—
నాడుగూరివిద్యార్థులకు ఉచితముగవసతియు, భోజనాదికములు
ని పేర్కొనుచేయబడును. ప్రతిసెలప్రథమమున క్లాసుప్రారంభ
వయసును, తయారైన వైనాకరికి శిక్షార్హుచేయబడును. స్వల్ప
సంఖ్యలో దీనికి వలయును. మేనేజరు గారికి వ్రాసికోవలెను.